

Skaidrumo
pranešimas
2021 m.

„EY Lietuva“

EY

Building a better
working world

Turinys

EY vykdančiojo partnerio Baltijos šalyse ir „EY Lietuva“ prezidento bei EY Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovės Baltijos šalyse laiškas	3
Apie mus	5
Teisinė struktūra, savininkai ir valdymas	5
Tinklas	6
Kuriame ilgalaikę vertę visuomenėms	8
Nuoseklios audito kokybės užtikrinimas	9
Infrastruktūra kokybei palaikyti	9
Įdiegtos profesinės vertybės	12
Vidaus kokybės kontrolės sistema	14
Kliento priėmimas ir santykių tąsa	16
Audito atlikimas	17
Peržiūra ir konsultacijos	19
Rotacija ir ilgalaikis bendradarbiavimas	21
Audito kokybės peržiūros	21
Išorinė kokybės užtikrinimo peržiūra	22
Esminių priežasčių analizė	22
Atitiktis teisės aktų reikalavimams	22
Nepriklausomumo praktika	24
Nuolatiniai mokymai ir investicijos į talentus	26
EY darbuotojų ugdymas	26
Pajamos ir užmokestis	28
Finansinė informacija	28
Užmokestis partneriams	28
Priedas Nr. 1: VIĮ audito klientai	30
„EY Lietuva“ VIĮ audito klientai	30
Priedas Nr. 2: EYG patvirtintos įmonės narės	31

EY vykdančiojo partnerio Baltijos šalyse ir „EY Lietuva“ prezidento bei EY Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovės Baltijos šalyse laiškas

Jonas Akelis
„Ernst & Young Baltic“ UAB
Prezidentas

Diana Krisjane
EY Užtikrinimo paslaugų
padalinio vadovė Baltijos
šalyse

Pristatome jums UAB „Ernst & Young Baltic“ (toliau – „EY Lietuva“) 2021 m. skaidrumo pranešimą. Suprantame, kad mūsų klientai, partneriai ir kitos suinteresuotos šalys domisi mūsų veiksmais, skirtais kelti tvarią audito kokybę, valdyti riziką ir išlaikyti mūsų, kaip auditorių, nepriklausomumą. Šis pranešimas yra vienas iš būdų informuoti jus apie tai, ką mes darome kiekvienoje iš šių sričių.

Atlikti auditą išlaikant aukščiausią kokybę ir toliau išlieka mūsų svarbiausias prioritetas, o pagrindinis mūsų įsipareigojimas yra siekis tarnauti viešajam interesui. Auditoriams tenka itin svarbus vaidmuo užtikrinti efektyviai veikiančias kapitalo rinkas, skatinant skaidrumą ir palaikant investuotojų pasitikėjimą. Bendrovės, reguliuojančios institucijos ir kitos suinteresuotos šalys tikisi, kad kiekvieną užduotį atliksime kokybiškai ir meistriškai.

Mes investuojame į savo atliekamam auditui tobulinti skirtas priemones, telkiame efektyviai veikiančias komandas, skiriame itin daug dėmesio pasitikėjimui mūsų atliekamu auditu užtikrinti.

„EY Lietuva“ gerą reputaciją užsitarnauja objektyviai ir etiškai teikdama vienodai aukštos kokybės, profesionalias audito paslaugas visoms audituojamoms įmonėms.

Mes griežtai laikomės Europos Sąjungos (ES) reglamento 537/2014 ir Lietuvos Respublikos (LR) finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimo, kad Lietuvoje atestuotos, viešojo intereso įmonių (toliau – VIĮ) auditą atlikusios įmonės privalo skelbti metinius skaidrumo pranešimus.

Šis „EY Lietuva“ 2021 m. skaidrumo pranešimas atitinka ES reglamento 537/2014 ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus ir apima „EY Lietuva“ finansinius metus, pasibaigusius 2021 m. birželio mėn. 30 d., taip pat ir naujesnes, aktualias žinias. Šiame pranešime galite rasti daugiau informacijos apie tai, kaip mes kuriame ilgalaikę vertę bendruomenėje, mūsų įsipareigojimą siekti tvaraus audito kokybės (angl. *Sustainable Audit Quality (SAQ)*), kaip mes diegiamės profesines vertybes, kaip atliekame auditą, kaip vyksta mūsų peržiūros ir konsultavimosi procesas, audito kokybės peržiūros ir nepriklausomumo procesai, taip pat ir apie COVID-19 įtaką mūsų darbui.

Pasaulinės pandemijos metu pagrindinis dėmesys buvo skiriamas aukštos kokybės audito atlikimui. Rizikai įvertinti ir į ją reaguoti buvo sukurtas išsamus veiksmų planas, ypatingą dėmesį skiriant sukčiavimo rizikai.

Taip pat buvo nuolat įsipareigota siekti tvarumo, dalyvaujant pasaulinės organizacijos „NextWave“ strategijoje, ir kurti ilgalaikę vertę visoms suinteresuotoms šalims. Tai apima siekį 2021 m. pasiekti neigiamą anglies dioksido poveikio kiekį, po to kai 2020 m. buvo pasiektas anglies dioksido neutralumas, ir būti „net zero“ 2025 m. Tai yra svarbus žingsnis EY tavrumo kelionėje. „EY Lietuva“ taip pat siekia šių tikslų.

Mes ir toliau orientuojamės į audito kokybės gerinimą ir nepriklausomybės užtikrinimą, atsižvelgdami į įvairias aplinkybes, taip pat išorinių ir vidinių patikrų rezultatus.

EY tikslas: *kurti veiksmingesnį pasaulį*

EY siekia įnešti savo indėlį kuriant veiksmingesnį pasaulį.

EY atlikti auditai padeda sukurti pasitikėjimą verslu ir finansų rinkomis. EY auditoriai tarnauja viešajam interesui, atlikdami aukštos kokybės, išanalizuotą, nepriklausomą, sąžiningą, objektyvų ir profesiniu skepticizmu pagrįstą auditą. Taip EY padeda apsaugoti ir skatinti tvarią ir ilgalaikę vertę suinteresuotosioms šalims.

Tam, kad audito kokybė nuolat gerėtų, reikaling naujoviškas požiūris į audito atlikimą ir mes sutelkiame dėmesį į tai, analizuodami visų patikrų rezultatus ir imdamiesi atsakomųjų veiksmų.

Būtinybė užtikrinti finansinių ataskaitų patikimumą mūsų kapitalo rinkose dar niekada nebuvo tokia didelė ir auditoriams šioje srityje tenka svarbus vaidmuo.

Norėtume paraginti visas suinteresuotas šalis – klientus ir jų investuotojus, audito komitetų narius bei reguliuojančias institucijas – tęsti dialogą ir dalintis nuomonėmis apie mūsų strategiją ir bet kuriuos kitus šiame pranešime aptariamus dalykus.

Jonas Akelis

„Ernst & Young Baltic“ UAB

Prezidentas

Diana Krisjane

EY Užtikrinimo paslaugų padalinio

vadovė Baltijos šalyse

Vilnius, 2021 m. spalio mėn. 29 d.

Apie mus

Teisinė struktūra, savininkai ir valdymas

Lietuvoje uždaroji akcinė bendrovė „Ernst & Young Baltic“ yra „Ernst & Young Global Limited“, garantijos ribojamos JK bendrovės (EYG), įmonė narė. Šiame pranešime save vadinsime „EY Lietuva“, „mes“ arba „mūsų“. EY reiškia pasaulinį EYG įmonių narių tinklą.

„EY Lietuva“ bendrosios nuosavybės teise priklauso „EY Europe“ SCRL (išsamesnė informacija pateikta žemiau esančioje pastraipoje apie „EY Europe“ SCRL) ir „Baltic Network“ OU, ribotos atsakomybės bendrovei, turinčiai licenciją teikti audito paslaugas Estijoje. „EY Europe“ SCRL valdo daugiau kaip 90 % bendrovės „Baltic Network“ OU akcinio kapitalo. Likusį bendrovės „Baltic Network OU“ akcinį kapitalą valdo 22 EY Baltijos šalių partnerių. Išsamią informaciją apie „EY Lietuva“ savininkus galima rasti Lietuvos auditorių rūmų administruojamame viešajame audito įmonių registre, kuris skelbiamas tinklalapyje www.lar.lt.

„EY Lietuva“ valdymo organai yra:

- visuotinis susirinkimas – aukščiausias organas;
- bendrovės valdyba – kolegialus bendrovės valdymo organas; valdyba, kurią 4 (ketveriems) metams renka visuotinis akcininkų susirinkimas, sudaroma iš 3 (trijų) narių; valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką;
- bendrovės vadovas – prezidentas – vienasmenis bendrovės valdymo organas.

Išsamią informaciją apie „EY Lietuva“ valdymo organus galima rasti Lietuvos viešajame juridinių asmenų registre, kuris skelbiamas tinklalapyje www.registrucentras.lt. „EY Lietuva“ neturi filialų ar dukterinių bendrovių. Buveinės adresas yra Aukštaičių g. 7, 11341 Vilnius, Lietuva.

EYG įmonės narės yra skirstomos į tris geografines zonas: Amerikų, Azijos-Ramiojo vandenyno ir Europos, Vidurio Rytų, Indijos ir Afrikos (angl. *Americas; Asia-Pacific and Europe, Middle East, India and Africa (EMEIA)*). Zonos yra sudarytos iš regionų, į kuriuos patenka įmonės narės arba jų padaliniai.

Regionai yra įmonių narių grupės pagal geografiją. Atskirai yra finansinių paslaugų organizacijos (angl. *Financial Services Organization (FSO)*) regionai, kurie apima atitinkamų regionų toje zonoje esančių įmonių narių finansinių paslaugų veiklą.

„EY Lietuva“ yra dalis EMEIA, kurią sudaro EYG įmonės narės 96 šalyse. EMEIA zonoje, kurioje anksčiau buvo 10 regionų, nuo 2021 m. liepos mėn. 1 d. yra 8. „EY Lietuva“ ieina į Centrinės, Rytų, Pietryčių Europos ir Centrinės Azijos regioną (angl. *Central, Eastern and Southeastern Europe & Central Asia (CESA)*).

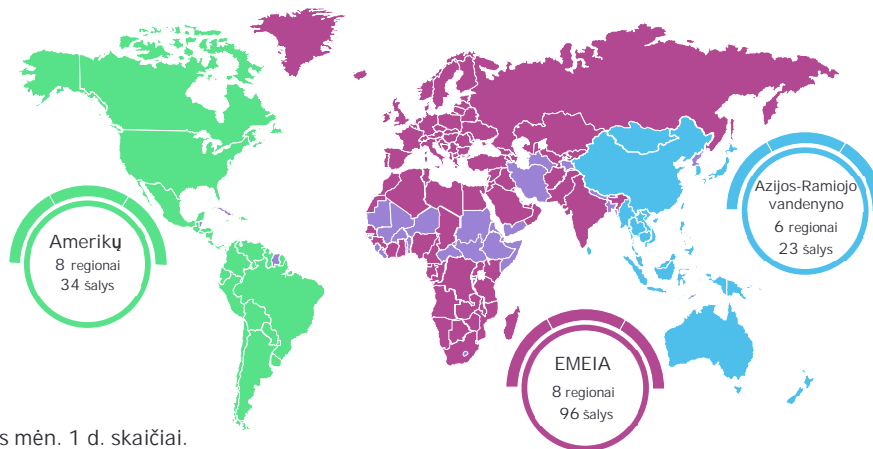
Ernst & Young (EMEIA) Limited (EMEIA Limited), garantijos ribojamos JK bendrovės, yra visų EYG įmonių narių pagrindinė koordinuojanti bendrovė EMEIA zonoje. EMEIA Limited padeda koordinuoti šių įmonių veiklą ir jų tarpusavio bendradarbiavimą, bet jų nekontroliuoja. EMEIA Limited yra EYG įmonė narė, ji nevykdo finansinės veiklos ir neteikia profesinių paslaugų.

Kiekvienas regionas išrenka regiono partnerių forumą (angl. *Regional Partner Forum (RPF)*), kurio atstovai veikia kaip patariamoji valdyba regiono vadovybei. Partneris išrinktas pirmininkauti taip pat dalyvauja kaip regiono atstovas pasaulinėje valdymo taryboje (žr. 7 p.).

Europoje veikia kontroliuojanti bendrovė „EY Europe“ SCRL („EY Europe“). „EY Europe“ yra Belgijoje

Tinklas

EY zonos, regionai ir šalys*

*2021 m. liepos mėn. 1 d. skaičiai.

Įsteigta ribotos atsakomybės kooperatinė bendrovė (SCRL arba CVBA). Tai Belgijos Institut des Reviseurs d'Entreprises (IRE-IBR) registruota audito įmonė, tačiau ji neatlieka audito ir neteikia jokių kitų profesinių paslaugų.

Kiek leidžiama pagal vietos įstatymus ir kitus norminius aktus, „EY Europe“ turi ar ketina įgyti balsavimo teises EYG įmonėse narėse EMEIA zonos Europos šalyse. „EY Europe“ yra EYG įmonė narė. 2019 m. kovo mėn. 27 d. „EY Europe“ įgijo „EY Lietuva“ kontrolę su balsavimo teise.

„EY Europe“ valdyba sudaro patyrusių partnerių grupę iš EYG įmonių narių Europos šalyse. Ji turi įgaliojimus ir yra atsakinga už strategijos taikymą ir veiklos valdymą.

EY yra viena iš pasaulyje pirmaujančių bendrovių audito, mokesčių, strategijos, sandorių ir konsultacijų paslaugų srityje. Daugiau nei 150 pasaulio šalių dirbančių daugiau nei 312 000 mūsų daruotojų siekia kurti veiksmingesnį pasaulį, mus vienija bendros vertybės ir tvirtas siekis sąžiningai teikti kokybiškas paslaugas, taikant profesinio skepticizmo principą. Šiandieninėje pasaulinėje rinkoje integruota EY organizacinė struktūra yra ypatingai svarbi atliekant aukštos kokybės tarptautinį auditą, kuris gali apimti ir beveik kiekvienos šalies jurisdikcijas.

Ši integruota organizacinė struktūra leidžia EY plėsti ir pasitelkti tokios įvairovės ir laipsnio profesines žinias, kurių reikia norint atlikti tokį sudėtingą auditą.

EYG koordinuoja įmones nares ir skatina jų tarpusavio bendradarbiavimą. EYG neteikia paslaugų, tačiau vienas iš jos tikslų yra skatinti įmones nares nuosekliai teikti nepriekaištingas, aukštos kokybės paslaugas visame pasaulyje. Kiekviena įmonė narė yra teisiškai atskira bendrovė. Įmonių narių kaip EYG narių teises ir įsipareigojimus apibrėžia EYG nuostatai ir įvairios kitos sutartys.

Toliau aprašoma pasaulinės organizacijos struktūra ir pagrindiniai pasauliniai valdymo organai vadovaujasi principais, kad EY, kaip pasaulinės organizacijos, veiks vykdoma pagal bendrą strategiją.

Kartu tinklas veikia ir regioniniu lygmeniu. Šis veiklos modelis leidžia sutelkti dėmesį į suinteresuotas šalis regionuose, užtikrinant, kad įmonės narės savo šalyse galėtų užmegzti glaudesnius ryšius su klientais ir kitomis suinteresuotomis šalimis bei galėtų operatyviau reaguoti į vietos poreikius.

Pasaulinė patariamoji taryba (angl. Global Governance Council (GGC))

GGC yra pagrindinė pasaulinės EYG organizacijos patariamoji institucija. Ją sudaro po vieną ar daugiau atstovų iš kiekvieno regiono, kiti įmonių narių partneriai, kaip ypatingieji atstovai, ir nepriklausomi nevykdantieji atstovai. Regionų atstovus, kurie kitais atžvilgiais neatlieka vyresniųjų vadovų pareigų, išrenka jų RPF trejų metų laikotarpiui su galimybe vieną kartą būti perrinktiems pakartotinei kadencijai. Pasaulinės vadovybės (angl. *Global Executive (GE)*) teikimu GGC tvirtina aibę klausimų, turinčių įtakos EY.

Nepriklausomi nevykdantieji atstovai (angl. Independent Non-Executives (INEs))

INEs yra skiriami ne daugiau kaip šeši asmenys, nedirbantys EY. INEs yra aukštesnieji vadovai iš viešojo ir privataus sektoriaus, atstovaujantys įvairias šalis ir turintys įvairių profesinių patirčių. Jie į GGC ir į visą mūsų pasaulinę organizaciją įneša svarbių išorės perspektyvų ir ilgametės patirties. Jie taip pat sudaro daugumą GGC Viešojo intereso pakomitetyje (angl. *Public Interest Sub-Committee (PIC)*). Be kitų funkcijų, PIC sprendžia su viešuoju interesu susijusius sprendimų priėmimo klausimus, pagal atitinkamą procedūrą ir tvarkas teikiamus nusiskundimus bei veda dialogą kokybės ir rizikos valdymo klausimais su suinteresuotomis šalimis. INEs renka tam skirtas komitetas, jį patvirtina GE ir GGC.

Pasaulinė vadovybė (angl. Global Executive (GE))

GE valdo EY funkcijas, paslaugas ir geografines zonas. Nuo 2021 m. liepos mėn. 1 d. jai vadovauja EYG pirmininkas ir vyriausiasis vadovas, taip pat dalyvauja: Klientų aptarnavimo ir verslo įgalinimo pasauliniai vykdomieji partneriai, zonų vykdomieji partneriai, pasauliniai funkciniai padalinių vadovai, atsakingi už Talentus; pasauliniai padalinių vadovai iš Užtikrinimo, Konsultacijų, Strategijos ir Sandorių bei Mokesčių konsultacijų paslaugų bei vienas EYG įmonės narės partneris rotacijos principu.

Į GE sudėtį taip pat įeina Pasaulinių rinkų komiteto pirmininkas, Pasaulinės Transformacijos komiteto pirmininkas, vyriausias technologijų klientams vadovas, Pasaulinių svarbių klientų komiteto pirmininkas ir Augančiųjų rinkų komiteto pirmininkas bei atstovas iš įmonių augančiose rinkose.

GE ir GGC pritaria kandidatūroms užimti EYG pirmininko ir vyriausiojo vadovo postą, taip pat tvirtina paskirtus pasaulinius vykdančiuosius partnerius. GE taip pat tvirtina paskirtus pasaulinius pirmininko pavaduotojus. GGC tvirtina visų pasaulinio pirmininko pavaduotojų, kurie yra GE nariai, paskyrimą.

GE uždavinius sudaro pasaulinių tikslų skatinimas ir, kur reikia, įgyvendinimas, tokiose srityse kaip:

- pasaulinių strategijų ir planų;
- bendrų standartų, metodikų ir politikos, kurių laikosi įmonės narės;
- iniciatyvų dėl darbuotojų, įskaitant priėmimo, vertinimo, ugdymo, atlygio kriterijus ir partnerių atsistatydinimo kriterijų bei procesų;
- kokybės gerinimo ir apsaugos programų;
- pasiūlymų dėl reguliavimo klausimų ir viešosios politikos;
- politikos ir gairių, susijusių su įmonių narių paslaugomis tarptautiniams klientams, verslo plėtra, rinkomis ir paslaugų ženklais;
- EY plėtros fondų ir investavimo prioritetų;
- EYG metinių finansinių ataskaitų ir biudžetų;
- GGC rekomendacijų.

GGC taip pat yra įgaliota tarpininkauti ir priimti sprendimus ginčiuose tarp įmonių narių.

GE komitetai

GE įsteigti komitetai suburia atstovus iš visos organizacijos. Jie yra atsakingi už rekomendacijų GE teikimą. Be Pasaulinio audito komiteto yra sudaryti Užtikrinimo, Konsultacijų, Strategijos ir Sandorių bei Mokesčių konsultacijų paslaugų, Pasaulio rinkų ir investicijų, Pasaulinių klientų, Augančiųjų rinkų, Talentų, Rizikos valdymo komitetai.

Pasaulinė praktikos grupė (angl. Global Practice Group (GPG))

GPG sudaro GE, GE komitetų nariai ir regionų vadovai. GPG siekia užtikrinti, kad visos organizacijos įmonės narės vienodai suprastų EY strateginius tikslus ir nuosekliai jų siektų.

EYG įmonės narės

Vadovaudamosi EYG reglamentais, įmonės narės įsipareigoja siekti EY tikslų, tokių kaip vientisų, nuoseklių, kokybiškų paslaugų teikimas visame pasaulyje. Šiems tikslams pasiekti įmonės narės įsipareigoja įgyvendinti pasaulines strategijas ir planus, taip pat išlaikyti nustatytas paslaugų apimtis. Jos turi atitikti priimtus standartus, metodikas ir politiką, įskaitant standartus, susijusius su audito metodikomis, kokybės ir rizikos valdymu, nepriklausomumu, žinių mainais, talentais ir technologinėmis priemonėmis.

Svarbiausia, kad EYG įmonės narės įsipareigoja vykdyti savo profesinę veiklą pagal taikomus profesinius ir etikos standartus, taip pat pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus. Toks įsipareigojimas sąžiningai vykdyti veiklą ir elgtis tinkamai yra įrašytas EY pasauliniame elgsenos kodekse ir EY vertybių sąvade (žr. 13 p.).

Greta EYG taisyklių taikymo įmonės narės taip pat sudaro keletą kitų sutarčių, dėl jų narystės EY organizacijoje, tokių kaip - dėl teisės ir įsipareigojimų naudoti EY pavadinimą bei keistis žiniomis.

Įmonės narės yra tikrinamos, siekiant įvertinti atitiktį EYG nepriklausomumo, kokybės ir rizikos valdymo, audito metodikos ir žmogiškųjų išteklių reikalavimams bei politikai. Tos įmonės narės, kurios nevykdo kokybės įsipareigojimų ir kitų narystės EYG reikalavimų, gali būti atskiriamos nuo EY organizacijos.

Kuriame ilgalaikę vertę visuomenėms

Nors kapitalizmas sukūrė didžiulę pasaulinę gerovę, daugybei žmonių ji neprieinama. Dėl COVID-19 pandemijos didėja itin didelis skurdas, o klimato kaita grasina dar labiau pagilinti nelygybę, nes pažeidžiamos bendruomenės nukenčia pirmiausia ir labiausiai. EY mano, kad skubiai reikalinga sąžiningesnė, patikimesnė ir galinti spręsti didžiausius žmonijos iššūkius ekonomikos sistema.

EY paslaugos, pradedant patarimais vyriausybėms, kaip kurti tvaresnę ir įtraukesnę ekonomiką, iki verslo skatinimo siekiant sutelkti dėmesį ir pranešti apie savo ilgalaikės vertės sukūrimą visoms suinteresuotosioms šalims, jau daro poveikį. Tačiau galima ir reikia padaryti daugiau.

Didžiudamasi būdama Jungtinių Tautų visuotinio susitarimo (angl. *United Nations Global Compact (UNGC)*) dalyvė nuo 2009 m., EY yra įsipareigojusi integruoti UNGC dešimt principų ir JT darnaus vystymosi tikslus (angl. *UN Sustainable Development Goals (SDGs)*) į EY strategiją, kultūrą ir veiklą.

Tarp kitų, šis įsipareigojimas atsispindi:

▶ Įmonių atsakomybės valdymo struktūra

Įmonių socialinę atsakomybę valdo EY įmonių socialinės atsakomybės valdymo taryba (angl. *Corporate Responsibility Governance Council (CRGC)*). Joje dalyvauja GE nariai ir vyriausieji EY paslaugų padalinių, funkcijų ir šalių atstovai.

▶ EY socialinio poveikio siekis

[EY Ripples](#), pasaulinė įmonių socialinės atsakomybės programa, jungia pasaulinį EY tinklą, siekiant teigiamai paveikti milijardą žmonių iki 2030 m. Šiai dienai EY Ripples programos iniciatyvos pasiekė daugiau kaip 45 milijonus žmonių:

- Skiriame dėmesį į tris pagrindines sritis (palaikome naująją kartą, skatiname verslumą ir aplinkos apsaugos tvarumą), kur EY darbuotojų kompetencijos, žinios ir patirtis daro didžiausią įtaką.
- Bendradarbiaujame su kitomis organizacijomis siekdami įgalinti ekosisteminio masto pokyčius. Pavyzdžiui, iniciatyva „TRANSFORM“ su

„Unilever“ ir JK Užsienio, Sandraugos ir plėtros biuru, kuria siekiama iki 2030 m. teigiamai paveikti 150 milijonų žmonių gyvenimus Afrikoje į pietus nuo Sacharos ir Pietų Azijoje, sprendžiant nelygybę.

▶ EY išmetamųjų teršalų mažinimo siekyje

EY 2021 m. siekia neigiamo anglies dioksido išmetimo lygio, o 2025 m. - „net zero“ lygio. EY stengiasi tai pasiekti gerokai sumažindama absoliutų anglies dvideginio išmetimą ir kasmet pašalindama arba kompensuodama didesnę jo dalį, nei likusi suma. Siekdamos „net zero“ lygio iki 2025-2026 finansinių metų, EY įmonės narės planuoja 1, 2 ir 3 apimtyse sumažinti 40 % absoliutaus išmetamųjų teršalų kiekio (palyginti su 2019-2020 finansinių metų pradine verte), laikydamosi 1,5°C mokslu pagrįsto tikslo, patvirtinto iniciatyvoje „Mokslu pagrįsti tikslai“ (angl. *Science Based Targets initiative (SBTi)*). Konkretūs veiksmai apima:

- pasiekti 35 % verslo kelionių išmetamųjų teršalų lygio mažinimą iki 2025-2026 finansinių metų (lyginant su 2019-2020 finansinių metų pradine verte);
- sumažinti bendrąjį elektros energijos naudojimą biurose ir naudoti 100 % atsinaujinančių elektros energijos išteklių likusiai daliai, siekiant tapti RE100 pasaulinės iniciatyvos nariais iki 2025-2026 finansinių metų;
- pasirašyti tokias elektros energijos pirkimo sutartis, kad į nacionalinius tinklus būtų įtraukta daugiau atsinaujinančios elektros energijos nei EY sunaudoja;
- naudojant gamtinius sprendimus ir anglies dvideginio mažinimo technologijas, kasmet iš atmosferos pašalinti daugiau išmetamųjų teršalų;
- suteikti EY komandoms priemones skaičiuoti ir mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, atliekant darbą klientams;
- reikalauti, kad 75 % EY tiekėjų (pagal išlaidas) taikytų *SBTi* iki 2025-2026 finansinių metų;
- investuoti į EY paslaugas ir sprendimus, kurie padėtų kurti vertę mažinant išmetamųjų teršalų naudojimą versluose ir kitas tvarumo skatinimo iniciatyvas.

Nuoseklios audito kokybės užtikrinimas

Infrastruktūra kokybei palaikyti

› Kokybė mūsų paslaugų padaliniuose

„NextWave“ yra EY pasaulinė strategija ir siekis užtikrinti ilgalaikę vertę klientams, darbuotojams ir bendruomenėms. „NextWave“ patvirtina EY tikslą, siekį ir strategiją. EY tikslas - kurti veiksmingesnį pasaulį - motyvuoja EY darbuotojus teikti paslaugas klientams bei naudoti mūsų žinias, kompetencijas ir patirtį, remiant bendruomenes, kuriose mes gyvename ir dirbame. Mūsų įžvalgos ir kokybiškos paslaugos padeda užtarnauti pasitikėjimą pasaulio kapitalo rinkomis ir šalių ekonomikomis.

Reaguodamos į aplinkos sutrikimus, EY įmonės narės prisitaikė ir toliau teikti aukštos kokybės auditus. EY suteikė savo audito specialistams papildomus mokymus, skirdamos ypatingą dėmesį nustatant sukčiavimo rizikas. Be to, taikydamos analizes, pagrįstas duomenimis, ir skaitmeninius įrankius, komandos galėjo atlikti aukštos kokybės auditą nepriklausomai, sąžiningai, objektyviai ir su profesiniu skepticizmu.

EY įmonės narės toliau telkia dėmesį į audito ateitį, įskaitant vis sudėtingesnę duomenų analizę, efektyviai suteikiančią didesnį supratimą ir užtikrinimą, siekdamas aukštos kokybės auditų, kuriuos vertina EY klientai ir kapitalo rinkų dalyviai.

Mūsų darbuotojai užtikrina kokybę, kuria vertę ir pasitikėjimą. Mes praturtiname jų patirtį, suteikdami duomenis ir įrankius, kad jie galėtų skirti daugiau laiko vertinti rizikas ir priimti tinkamus sprendimus. Taikydami pažangiausias technologijas ir sudėtingą duomenų analizę, tarnaudami visuomenės interesams, mūsų žmonės gali prisijungti ir prisidėti prie EY bendrojo tikslo *kurti veiksmingesnį pasaulį*.

EYG įmonės narės ir jų paslaugų padaliniai atsako už kokybišką užduočių atlikimą. EY paslaugų padaliniai valdo visą atliktų užduočių kokybės peržiūros ir vykdymo užduočių kokybės užtikrinimo procesą, leidžiantį išlaikyti atitiktį profesiniams standartams ir EY politikoms.

Pasaulinio užtikrinimo komiteto pirmininko pavaduotojas koordinuoja, kaip įmonės narės laikosi EY Užtikrinimo paslaugų politikos ir procedūrų.

› Pasaulinis audito kokybės užtikrinimo komitetas

EY pasaulinis audito kokybės užtikrinimo komitetas (angl. *Global Audit Quality Committee (GAQC)*) yra svarbus kuriant nuolatinio tobulinimo kultūrą. Į jį įeina EY organizacijos vyresnieji vadovai, turintys ilgametės, įvairiapusiškos ir tinkamos profesinės patirties. Komiteto nariai pataria EY Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovybei dėl verslo, veiklos, kultūros, ir talentų strategijos, bei valdysenos ir rizikos valdymo, kurių visuma daro įtaką audito kokybei.

Komiteto nariai kuria novatoriškas idėjas ir metodikas, padedančias atlikti aukštos kokybės auditą. Tai yra forumas, kuriame dalijamasi geriausiomis patirtimis iš EY įmonių narių. Komitetas taip pat padeda kurti audito kokybės rodyklius (angl. *audit quality indicators (AQIs)*) ir kitas kokybės stebėjimo formas, kurie įtraukiami į nuolatinio tobulinimo ciklą.

› Kokybės užtikrinimo vadovai

EY kokybės užtikrinimo vadovų (angl. *Quality Enablement Leaders (QEL)*) tinklas yra vyresnieji pasaulinio Užtikrinimo paslaugų padalinių vadovai, jie padeda gerinti audito kokybę bendradarbiaujant su komandomis.

Jie atsakingi už komandų udgymą, pagalbą su vidinėmis ir išorinėmis patikromis, patarimus komandoms kaip pašalinti esmines didelių audito trūkumų priežastis; praktikų ir projektų valdymą; pagalbą su portfelio rizikos analize bei procesų, susijusių su EY kokybės valdymo sistema, įgyvendinimą, įskaitant pasaulinius AQIs.

Naudojant EY *Canvas* ir *Milestones* (žr. 18 p.), taip pat vis sudėtingesnius dirbtinio intelekto (angl. *AI*) įrankius, tinklo nariai padeda sukurti audito kokybės

rezultatų vaizdą realiuoju laiku. Tai savo ruožtu suteikia aiškumo, kur turėtų būti naudojami audito komandų išteklių.

Profesinė praktika

Pasaulinio pirmininko pavaduotoją profesinei praktikai, dar vadinamą pasaulinės profesinės praktikos direktoriumi (angl. *Professional Practice Director (PPD)*), prižiūri Pasaulinio pirmininko pavaduotojas Užtikrinimo paslaugoms. Jo užduotys yra nustatyti pasaulinę audito kontrolės politiką ir procedūras. Zonos PPD bei pasaulinio paslaugų centro PPD darbą prižiūri pasaulinis PPD ir zonos Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovas. Tai padeda suteikti didesnę užtikrinimą dėl audito kokybės ir konsultavimo procesų objektyvumo.

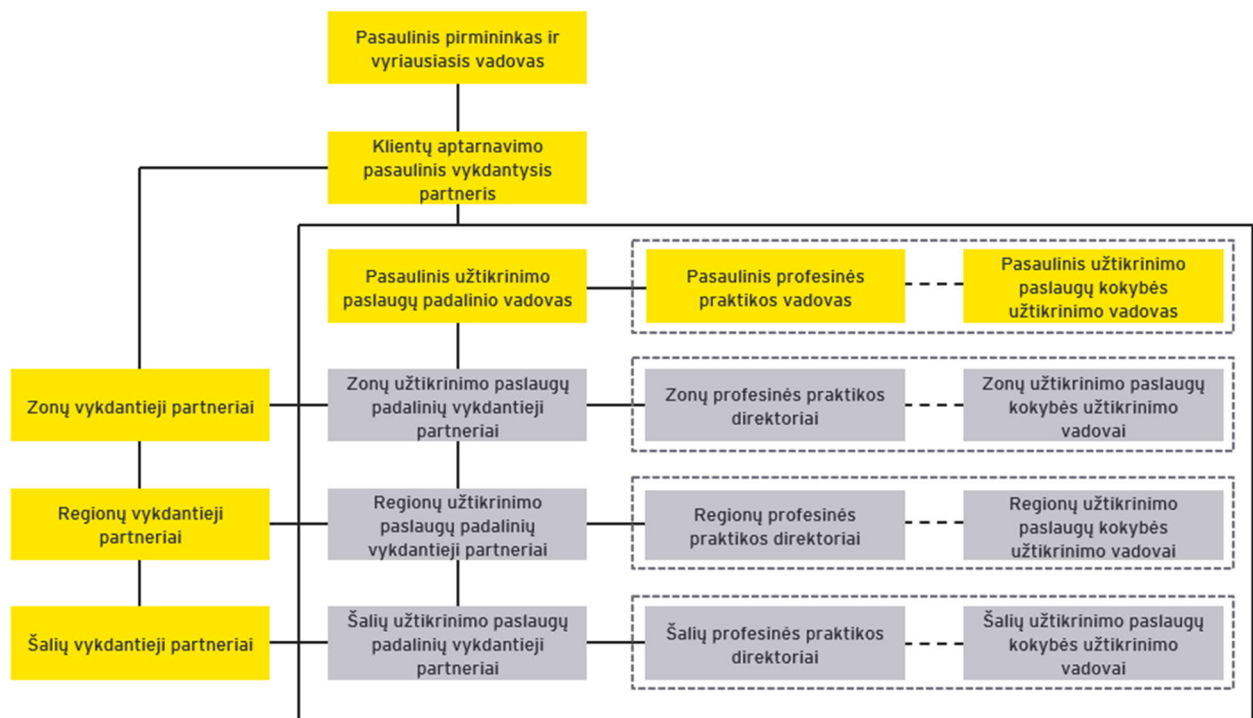
Pasaulinis PPD taip pat vadovauja pasaulinei Pasaulinei praktikos grupei (angl. *Professional Practice Group (PPG)*) ir kontroliuoja jos veiklą. Tai yra techninių specialistų grupė, ji teikia konsultacijas apskaitos, audito ir finansinės atskaitomybės klausimais, taip pat vykdo įvairias veiklos stebėsenos ir rizikos valdymo funkcijas.

taip pat kontroliuoja gairių, mokymo, stebėsenos programų, įmonės specialistų naudojamų procesų, nuosekliai ir efektyviai atliekant auditą, rengimą. Pasauliniai, zonų ir regionų PPD, drauge su kitais, kiekvienoje įmonėje narėje dirbančiais specialistais, puikiai išmano apie EY darbuotojus, klientus ir procesus, jie teikia konsultacijas audito projektų komandoms.

Dažnai iškyla papildomų išteklių poreikis papildant PPG išteklius, įskaitant specialistų tinklus, kurie sutelkia dėmesį į:

- vidaus kontrolės atskaitomybę ir susijusius EY audito metodikos aspektus;
- apskaitos, audito ir rizikos klausimus konkrečiose ūkio šakose bei sektoriuose;
- tam tikriems įvykiams būdingus klausimus, tokius kaip: pilietinių ir politinių neramumų spritis; valstybės skolos ir susijusius apskaitos, audito, finansinės atskaitomybės ir atskleidimo klausimus;
- bendruosius užduočių klausimus ir kaip efektyviai dirbti su audito komitetais.

Užtikrinimo valdymas*

* Iliustruoja pasaulinę struktūrą; faktiškai gali skirtis, atsižvelgiant į teisinius, reguliavimo ir struktūrinius aspektus

Pasaulinis PPD prižiūri EY pasaulinės audito metodikos (angl. *Global Audit Methodology (GAM)*) ir susijusių technologijų rengimą bei kontroliuoja, kad jos atitiktų taikytinus profesinius standartus ir reguliuojančių institucijų reikalavimus. Pasaulinė PPG

Rizikos valdymas

Rizikos valdymo padalinys prižiūri visos organizacijos veiklą bei padeda EY darbuotojams užtikrinti pasaulinių ir vietinių standartų atitikimą viduje bei teikiant paslaugas klientams. Atsakomybė už aukštos kokybės paslaugų teikimą ir už riziką, susijusią su kokybe, tenka įmonėms narėms ir jų paslaugų padaliniams.

Be kitų darbų, Pasaulinio rizikos valdymo padalinio vadovas padeda identifikuoti tokias rizikas ir jas valdyti, taip pat ir kitas rizikas visoje organizacijoje per įmonės rizikos valdymo programą (angl. *enterprise risk management (ERM)*), kurios prioritetai yra perduodami įmonėms narėms.

Pasaulinis rizikos valdymo vadovas atsako už vieningų pasaulinių kokybės ir rizikos prioritetų nustatymą bei visos bendrovės rizikos valdymą.

Įmonių narių partneriai yra skiriami vadovauti rizikos valdymo iniciatyvoms įmonėse narėse (padedant kitiems darbuotojams ir specialistams), ir tokius klausimus derina su paslaugų padaliniais.

Papildomi sunkumai yra dėl *COVID-19* pandemijos. Siekdama užtikrinti koordinuotą veiklą visose jurisdikcijose, EY suaktyvino pasaulinę rizikos valdymo programą vietiniu lygiu beveik visuose EY biuruose. Ji išsamiai aprašo konkrečius veiksmus, kurių reikia imtis, kad apsaugotų EY darbuotojus ir reaguotų į *COVID-19* pandemijos protrūkius EY biuruose. Nors atskiri biurai turėjo spręsti problemas, susijusias su kontaktų atsekimu ir saugia darbo vietos praktika, reikėjo pateikti vienodas gaires visose EY zonose. Dar prieš Pasaulio sveikatos organizacijai (PSO) paskelbus apie pandemiją, buvo suaktyvinta EY pasaulinė krizių valdymo programa (angl. *Global Crisis Management Program (GCMP)*). Ji leido įsteigti valdymo komitetą, kuriam vadovautų pasaulinis rizikos valdymo vadovas. Jis šešis mėnesius (ir vėliau reguliariai, bet rečiau) kasdien sukviesdavo pagrindines pasaulio ir regionų vadovybes, kad išspręstų su visomis šalimis ir paslaugų sritimis susijusius klausimus.

Valdymo komitetas reguliariai leido gaires dėl EY *COVID-19* reagavimo protokolų ir nagrinėjo su kelionėmis, susitikimais ir renginiais, taip pat geriausios praktikos priėmimu ir skatinimu susijusius klausimus, taip pat perdavė konkrečias PSO saugaus darbo praktikos gaires. Gairės vis dar skelbiamos ir rizikos veiksniai stebimi antraisiais pasaulinės pandemijos metais.

Įgyvendinant programą, tikslas buvo apsaugoti darbuotojus ir būti informuotiems, valdyti patvirtintus atvejus, koreguoti kelionių ir įvykių tvarkymą, sudaryti sąlygas dirbti per nuotolį ir parengti sugrąžinimo į biurus planus.

Turėdami išsamią programą, galėjome greitai veikti, kad EY darbuotojai būtų saugūs - tai yra pagrindinis prioritetas viso proceso metu. Viso pandemijos metu atsakinga komanda:

- rengė gaires įvairiems pandemijos etapams ir sukūrė resursų biblioteką *Global Security* vidiniame portale, kuri naudojama kaip centralizuota saugykla;
- tvarkė kasdienį aukštos rizikos vietų sąrašą ir teikė konsoliduotą dienos ataskaitą apie kiekvieną zoną;
- rengė kasdienę ataskaitą, skirtą vadovams apie pasaulinį, zonų, regionų ir vietinį poveikį.

Programos vaidmuo valdant patvirtintus atvejus:

- pandemijos kontrolinių sąrašų, skirtų vietinėms krizių valdymo komandoms, sudarymas, siekiant valdyti patvirtintus atvejus;
- mokymų, kaip reaguoti į patvirtintus atvejus, vedimas;
- padėti Talentų komandoms sekti kontaktus patvirtintais atvejais;
- teikti informaciją ir konsultuoti kelionių, susitikimų ir renginių klausimais, tam buvo priimtos kelios pasaulinės direktyvos;
- tarptautinių keliautojų identifikavimas, kad jie galėtų saugiai grįžti į savo gimtąsias šalis.

Dabar dėmesys yra skiriamas saugiam grįžimui į biurus. Komanda parengė sugrąžinimo į biurus planus, kurie apima:

- vadovavimą pastangoms parengti grįžimo į biurus protokolus ir vyriausybių apribojimų sušvelninimo sekimą;
- biurų atidarymo laiko grafikų sukūrimą;
- darbo vietų vadovo pareigų ir pastatų valdymo, biuro įrengimo, darbo vietų ir susitikimų nustatymą;
- asmeninių pareigų, įskaitant įėjimą į biurus, darbo vietas, pertraukas ir susitikimus, nustatymą;
- povakcininio sugrąžinimo į biurus plano rengimą.

Pasaulinė konfidencialumo politika

Konfidencialios informacijos apsauga yra neatsiejama kasdienės EYG įmonių narių veiklos dalis. Pagarba intelektiniam kapitalui, kitai jautriai ir riboto naudojimo informacijai yra įtvirtinta pasauliniame elgsenos kodekse (angl. *Global Code of Conduct*), kuriame yra aiškiai išdėstyti elgsenos, kokio tikimasi iš visų EY darbuotojų, principai. Pasaulinė konfidencialumo politika dar labiau pabrėžia informacijos apsaugos svarbą ir atspindi vis labiau augantį poreikį naudoti konfidencialius duomenis. Ši politika suteikia papildomo aiškumo EY darbuotojams ir yra naudojama, kaip platesnės metodikos, kurią sudaro pagrindiniai interesų konfliktų sprendimo, asmens duomenų privatumo ir įrašų saugojimo principai, pagrindas.

Kita metodika apima:

- socialinių tinklų gaires;
- informacijos tvarkymo reikalavimus.

Be pranešimų apie sukčiavimą, neteisėtus veiksmus ir kitokius įstatymų, teisės aktų ir EY elgsenos kodekso pažeidimus, pasaulinėje politikoje numatyta, kad EY darbuotojai privalo pranešti apie bet kokį elgesį, kuriuo, manoma, pažeidžiami galiojantys įstatymai, teisės aktai, standartai ar EY pasaulinis elgsenos kodeksas. Tarp tokių veiksmų – neteisėtas arba netinkamas konfidencialios informacijos atskleidimas.

▶ Pasaulinė asmens duomenų apsaugos politika

EY pasaulinio elgsenos kodekso nuostatomis pagrįsta asmens duomenų apsaugos pasaulinė politika, padeda įgyvendinti nuostatas, susijusias su pagarba asmens informacijai ir jos apsauga pagal vietos įstatymus bei profesinius standartus. Ši politika buvo atnaujinta, kad atitiktų ES bendrojo duomenų apsaugos reglamento (angl. *EU General Data Protection Regulation*) reikalavimus.

▶ Kibernetinis saugumas

Didelės apimties, sudėtingų kibernetinių atakų valdymas – kiekvienos organizacijos veiklos dalis. Nors nuo kibernetinių atakų nėra pilnai apsaugota nė viena sistema, „EY Lietuva“ nepraranda budrumo ir imasi atitinkamų priemonių apsaugoti firmų EYG narių aplinką bei jų klientų duomenis.

EY taiko aktyvius kibernetinio saugumo metodus, tarp kurių – technologijos ir procesai, reikalingi visame pasaulyje valdyti ir mažinti kibernetiniam saugumui kylančią riziką. EY informacijos apsaugos ir duomenų privatumo programos atitinka pramonės praktiką ir taikomus įstatymų reikalavimus bei yra skirtos apsaugoti nuo neteisėto duomenų atskleidimo. EY sistemas stebi ir saugo tam tikslui suformuota vidaus ir išorės kibernetinio saugumo specialistų komanda.

Be techninės ir procesų kontrolės priemonių, visi EY darbuotojai privalo raštu patvirtinti suprantantys EY pasauliniame elgsenos kodekse išdėstytus principus ir įsipareigojantys jais vadovautis, taip pat dalyvauti saugumo mokymuose. Egzistuoja aibė politikos gairių, kuriuose aprašomas deramas rūpestis, reikalingas dirbant su technologijomis ir duomenimis, įskaitant, be kita ko, pasaulinę informacijos apsaugos politiką ir pasaulinę priimtino technologijų naudojimo politiką. EY kibernetinio saugumo politikos gairėse ir procesuose pripažįstama savalaikio bendravimo svarba.

EY darbuotojams reguliariai ir periodiškai teikiami pranešimai, kuriais jiems primenama apie jų pareigas laikytis minėtų politikos normų ir bendrosios saugumo praktikos.

▶ Audito kokybės kontrolės programos sudedamosios dalys

Tolesniuose skyriuose apibūdinamos pagrindinės „EY Lietuva“ audito kokybės kontrolės sistemos dalys:

- įdiegtos profesinės vertybės;
- vidaus kokybės kontrolės sistema;
- kliento priėmimas ir tęstinumas;
- audito atlikimas;
- peržiūros ir konsultacijos;
- audito partnerių rotacija ir ilgalaikis bendradarbiavimas;
- audito kokybės peržiūros;
- išorės kokybės užtikrinimo peržiūros;
- atitiktis teisės reikalavimams.

▶ Įdiegtos profesinės vertybės

▶ Nuosekli audito kokybė

Kokybė yra mūsų darbo ir EY įmonių narių atsakomybės užtikrinti kapitalo rinkų pasitikėjimą pagrindas. Tai atsispindi mūsų nuoseklios audito kokybės (angl. *Sustainable Audit Quality (SAQ)*) programoje, kuri toliau yra pagrindinis mūsų užtikrinimo padalinio prioritetas.

Programa nustato valdymo struktūrą, pagal kurią kiekviena įmonė narė atlieka kokybišką auditą. Ji yra įgyvendinama vietos lygmeniu, o jos koordinavimas ir priežiūra vykdomi pasauliniu lygmeniu. Programos pavadinime vartojamas žodis „nuosekli“ rodo, kad tai ne vienkartinė ar trumpalaikė iniciatyva, o nuolatinis tobulinimo procesas.

Programa yra sudaryta iš šešių sričių – tai aukščiausio vadovų požiūris; personalo kvalifikacija; supaprastinimas ir naujovių diegimas; audito technologija ir skaitmeninės technologijos; įgalinimas bei kokybės užtikrinimas; atskaitomybė. Šių sričių pagrindas – siekis tarnauti viešajam interesui.

Programa padėjo padaryti ženklų pažangą. EY įmonių narių vidaus ir išorės patikrų rezultatai darosi vis geresni visame pasaulyje, o veiklos kokybė darosi vis pastovesnė. Rezultatų tendencija taip pat atspindi QEL tinklo dalyvavimą ir dėmesį kultūrai bei elgesiui.

EY taiko pasaulinio lygio technologines priemones, padedančias padidinti EY audito kokybę ir vertę, įskaitant internetinę audito platformą EY *Canvas*, duomenų analizės platformą EY *Helix* ir informacijos platformą EY *Atlas*.

EY *Canvas* palengvina projektų valdymo funkcijų *Milestones* naudojimą, o tai padeda audito komandoms neatsilikti nuo audito vykdymo ir paskatinti vadovų dalyvavimą. EY *Canvas* klientų portalas, kuris yra EY *Canvas* komponentas, padidina jo svarbą, nes turi saugią ir patogią platformą perduoti duomenis tarp užduoties komandų ir

audituojamų įmonių, tuo pačiu veiksmingai stebint audito tempą. Šis įrankių rinkinys atliko svarbų vaidmenį praėjusiais metais: tinkamų technologijų ir įrankių, skirtų EY audito komandoms efektyviai dirbti nuotolinėje aplinkoje, išlaikymas yra vienas pagrindinių sėkmės veiksnių.

Be to, EY *Helix* ir visos duomenų analizės įrankių rinkinys padeda sumažinti sukčiavimo riziką atliekant auditą. Didesnis privalomas šių priemonių naudojimas suteikia tvirtesnį atsaką į audito riziką, susijusią su įmonėmis, susiduriančiomis su ekonomiais iššūkiais, ypač atsižvelgiant į pandemiją. Šiais metais plačiau imamasi taikyti šias duomenų analizės priemones.

EY *Atlas* yra debesų pagrindu sukurta platforma, skirta prieiti prie apskaitos ir audito turinio, įskaitant išorės standartus, EY interpretacijas ir įžvalgias.

Dabartinės programos iniciatyvos yra skirtos padėti EY komandoms suprasti audituojamų įmonių veiklą. Pasinaudodama duomenimis ir technologijomis bei atlikdama patobulintą užduoties rizikos vertinimą, EY ir toliau skatina kokybišką audito atlikimą. Be to, pagalbos specialistų tinklas aktyviai remia užduoties grupes, kad jos nenukryptų nuo savo audito tempo, skatina savalaikį vadovų dalyvavimą ir, pagal poreikius, motyvuoja bei įgalina.

Audito kokybė yra tai, ką kiekvienas komandos narys turi suprasti ir būti pasiryžęs įgyvendinti. Programa padeda siekti visų mūsų tikslų, kiekvienas regiono ir zonos vadovas turi savo vaidmenį siekiant šių tikslų.

Programa rodo, kad audito kokybė yra vienintelis svarbiausias mūsų sprendimų priėmimo veiksnys ir pagrindinė mūsų profesinės reputacijos priemonė.

➤ Aukščiausių vadovų požiūris

„EY Lietuva“ aukščiausi vadovai yra atsakingi už tinkamo požiūrio nustatymą ir demonstravimą savo elgesiu bei veiksmais, už EY įsipareigojimą kurti veiksmingesnį pasaulį. Nors aukščiausių vadovų požiūris yra itin svarbus, mūsų darbuotojai taip pat supranta, kad kokybė ir profesinė atsakomybė prasideda nuo jų. Mūsų bendros vertybės įkvepia mūsų darbuotojus bei nukreipia tinkamai elgtis, o tai, ką mes darome ir kas mes esame, atsispindi mūsų įsipareigojime viską atlikti tik kokybiškai.

EY požiūris į verslo etiką ir sąžiningumą įtvirtintas mūsų konsultavimo kultūroje, akcentuojamas EY mokymo programų metu ir vidiniuose pranešimuose. Vyresnieji vadovai savo elgesiu ir įvairiomis komunikacijos priemonėmis nuolat pabrėžia šiuos lūkesčius ir kokybiško darbo svarbą, taip pat atitiktį profesiniams standartams ir mūsų politikai. EY taip pat mano, kad profesinių paslaugų kokybė yra vienas iš pagrindinių kriterijų vertinant specialistus ir nustatant atlygį.

Remiantis EY kultūra, skatinamas bendradarbiavimas ir konsultavimasis bei skiriamas itin didelis dėmesys konsultacijoms sudėtingais ar subjektyviais apskaitos, audito, ataskaitų rengimo, reguliavimo ir nepriklausomumo klausimais. Taip pat manome, kad svarbu įsitikinti, jog darbo grupė ir klientas tinkamai vadovaujasi duotais patarimais. Esant reikalui mes tai akcentuojame.

„EY Lietuva“ nuosekliai laikosi požiūrio, kad nei vienas atskiras klientas negali būti svarbesnis už profesinę reputaciją, „EY Lietuva“ reputaciją ir kiekvieno mūsų specialisto reputaciją.

➤ Pasaulinis elgsenos kodeksas

Tarp visų savo darbuotojų skatiname sąžiningumo kultūrą. EY pasaulinis elgsenos kodeksas aiškiai nustato principus, kaip turime elgtis ir veikti verslo aplinkoje, kuriais turi vadovautis EY darbuotojai. Kodeksas yra suskirstytas į penkias kategorijas:

- darbas su kolegomis;
- darbas su klientais ir kitais asmenimis;
- veikimas pagal profesinius sąžiningumo principus;
- vadovavimasis objektyvumo ir nepriklausomumo principais;
- pagarba informacijai ir intelektualiam kapitalui.

Laikydami EY pasaulinio elgsenos kodekso reikalavimų ir diegdami atitinkamas procedūras bei nuolat keisdami informaciją, siekiame sukurti tokią aplinką, kuri skatintų visus darbuotojus veikti atsakingai, pranešti apie netinkamą elgesį, nebijant už tai susilaukti neigiamos reakcijos.

➤ Pranešimų teikimas (angl. Whistleblowing)

EY etikos linija, kuria gali naudotis „EY Lietuva“ darbuotojai, klientai ir kiti asmenys, leidžia konfidencialiai pranešti apie galimai neetišką ar netinkamą elgesį, pažeidžiantį profesinius standartus ar kitaip neatitinkantį EY pasaulinio elgsenos kodekso. EY etikos linijos veikimu rūpinasi išorės organizacijos, bendrovėms visame pasaulyje teikiančios konfidencialią ir, esant reikalui, anoniminę informaciją apie specialiąsias telefono linijas.

Kai tik EY etikos linija gauna pranešimą telefonu arba internetu, jis iš karto sulaukia dėmesio. Priklausomai nuo pranešimo turinio, atitinkami specialistai iš Kokybės ir rizikos valdymo, Talentų, Teisės ir kitų padalinių peržiūri pranešimą. Tos pačios procedūros taikomos ir sprendžiant problemas, apie kurias sužinome ne per EY etikos liniją.

Įvairovė ir įtrauktis (angl. Diversity and inclusiveness (D&I))

EY jau seniai įsipareigojo laikytis *D&I* principų. Šis įsipareigojimas kurti našias, įvairiškias ir įtrauktas komandas yra ypač svarbus atliekant auditą, kai įvairios perspektyvos skatina profesinį skepticizmą ir kritinį mąstymą. Didesnės įvairovės ir įtraukties aplinka skatina geriau priimti sprendimus, prijaukinti naujoves ir didina organizacinį lankstumą.

EY dešimtmečius yra *D&I* kelyje ir, nors buvo padaryta didelė pažanga pagal pasaulinę „NextWave“ strategiją ir siekius, EY įsipareigojo didinti *D&I* pažangą visoje organizacijoje. *GE* viešai įsipareigojo EY darbuotojams ir rinkoms paspartinti įvairovės ir įtraukties veiklą EY, pasirašydama pasaulinių vadovų *D&I* pareiškimą (angl. *Global Executive Diversity & Inclusion Statement*). Tai ne tik sustiprina tai, kad įvairovė ir įtrauktis yra pagrindinis verslo svertas, bet ir užtikrina, kad EY žmonės narės yra atsakingos už pažangą, pradedant nuo aukščiausių vadovų požiūrio.

Pastaraisiais metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas lyčių įvairovės skatinimui. 2021 m. 36,8 % naujųjų audito partnerių visame pasaulyje buvo moterys. Sukurtas tvirtas moterų lyderystės tinklas, jame 2020 m. 52,4 % visų audito padalinio naujųjų darbuotojų visame pasaulyje buvo moterys.

Įtraukiančios organizacijos maksimaliai išnaudoja visos įvairovės galią. Darbuotojai turi jausti, kad dirba organizacijoje, kuri vertina juos kaip asmenis, jų skirtumus - kaip stipriąsias puses, ir visų indėlį. Šio priklausymo jausmo puoselėjimas yra labai svarbus siekiant padėti EY organizacijai pritraukti talentingiausias asmenis ir padėti mūsų darbuotojams išlikti motyvuotiems ir įsitraukusiems.

2020 m. lapkričio mėn. darbuotojų apklausoje 82 % auditorių teigė, kad EY organizacija paruošia juos efektyviai dirbti su klientais ir kolegomis iš skirtingų šalių ir kultūrų, o 86 % sutiko, kad žmonės, su kuriais jie dirba, motyvuoja juos jaustis priklausančiais komandai.

EY vadovai laiko *D&I* prioritetu, tai yra pagrindinis rodiklis visose organizacijos talentų valdymo programose. Siekdamas didesnės atskaitomybės visoje EY organizacijoje, pasaulinis *D&I* indeksas (angl. *Global D&I Tracker*) padeda sekti pažangą, taikant pastovią *D&I* metriką bei ataskaitas visame pasaulyje. EY taip pat sukūrė Pasaulinę socialinės lygybės darbo grupę (angl. *Global Social Equity Task Force (GSET)*), siekdamą parengti darnius veiksmų planus, skirtus konkrečiai kovai su nelygybe ir diskriminacija, įskaitant rasizmą. Ją sudaro įvairių išsilavinimą ir patirtį turintys EY vadovai iš įvairių šalių, paslaugų padalinių, ir funkcijų.

Mūsų vertybės – kas mes esame

1. Sąžiningi, pagarbūs ir komandos dvasią bei įtrauktį palaikantys žmonės	2. Žmonės, turintys energijos, entuziazmo ir drąsos vesti į priekį	3. Žmonės, kurie kuria santykius elgdamiesi teisingai
---	--	---

Vidaus kokybės kontrolės sistema

Struktūra

„EY Lietuva“ reputacija, teikiant aukštos kokybės profesionalias, nepriklausomas, objektyvias ir etikos principais pagrįstas audito paslaugas yra esminis veiksnys lemiantis mūsų, kaip nepriklausomų auditorių, sėkmę. Mes ir toliau investuojame į iniciatyvas, skirtas skatinti daugiau objektyvumo, nepriklausomumo ir profesinio skepticizmo. Tai esminiai aukštos kokybės audito požymiai.

„EY Lietuva“, kaip auditorių, vaidmuo yra teikti užtikrinimą dėl teisingų bendrovės, kurios audita atliekame, finansinių ataskaitų pateikimo. Suformuojame kvalifikuotas darbo grupes, kad galėtume teikti paslaugas, naudodamiesi savo kompetencija visose ūkio šakose. Mes nuolat siekiame gerinti kokybės ir rizikos valdymo procesus tam, kad galėtume užtikrinti vienodai aukštos kokybės paslaugas.

Pripažįstame, kad mūsų audito paslaugų kokybė dar niekada nebuvo svarbesnė nei dabar, kai ekonominei aplinkai daug įtakos daro nuolatinė globalizacija ir greitas kapitalo judėjimas. Siekdami įgyvendinti „NextWave“ strategiją, mes ir toliau daug investuojame į audito metodikos ir priemonių bei kitų reikalingų priemonių kūrimą, kad mūsų teikiamos paslaugos ir toliau išliktų kokybiškos.

Rinkos ir suinteresuotosios šalys reikalauja ne tik kokybiško audito, bet ir kuo efektyviau bei operatyviau teikiamų audito paslaugų. Greita naujų investicijų, EY nuolat ieško būdų, kaip pagerinti audito metodikos ir procesų efektyvumą ir našumą, didinant audito kokybę.

Mes siekiame nustatyti, kur mūsų audito kokybė gali neatitikti EY ir suinteresuotųjų šalių, įskaitant audito įmones reguliuojančias nepriklausomas institucijas, lūkesčių. Mes siekiame pasimokyti iš vidinių ir išorinių patikrų rezultatų bei nustatyti bet kokių kokybės nesklaidumų esmines priežastis, kad audito kokybė nuolat gerėtų. Esame įsitikinę, kad operatyvūs ir tinkami kokybės gerinimo veiksmai yra svarbi audito patikrų dalis.

► Kokybės kontrolės sistemos efektyvumas

EY sukūrė bei įgyvendino visapusišką, pasaulinę audito kokybės kontrolės politiką ir praktiką. Ši politika bei praktika atitinka Tarptautinės audito ir užtikrinimo standartų tarybos (angl. *International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)*) išleistų Tarptautinių kokybės kontrolės standartų reikalavimus. „EY Lietuva“ patvirtino šią pasaulinę politiką ir procedūras bei papildė jas reikiamomis nuostatomis, kur to reikalauja nacionaliniai įstatymai ir profesinės rekomendacijos, norėdama pritaikyti jas specifinėms verslo reikmėms.

Mes taip pat vykdomė EY audito kokybės tikrinimo (angl. *Audit Quality Review (AQR)*) programą siekdami įvertinti, ar mūsų audito kokybės kontrolės sistema yra veiksminga ir ar ji užtikrina, kad „EY Lietuva“ ir mūsų darbuotojai laikytųsi taikomų profesinių ir EY standartų bei teisės aktų reikalavimų.

AQR programos ir išorinių tikrinimų rezultatai įvertinami ir pranešami „EY Lietuva“ atitinkamiems darbuotojams tam, kad pagal aukščiausius profesinius standartus būtų nuolat gerinama audito kokybė.

GE prižiūri įgyvendinimą EY mastu. Ji peržiūri mūsų vidines AQR programas ir išorės reguliuojančių institucijų peržiūras, ir bet kokius svarbesnius veiksmus skirtus tam tikroms sritims tobulinti.

Paskutiniai gauti tokio stebėjimo rezultatai, kartu su atsiliepimais po nepriklausomų kontroliuojančių institucijų vizitų, leidžia „EY Lietuva“ daryti išvadą, kad mūsų vidinė kokybės kontrolės sistema yra sukurta tinkamai ir veikia efektyviai.

► Audito kokybės rodykliai (angl. audit quality indicators (AQIs))

Audito kokybė nėra apibrėžta profesiniuose standartuose, o suinteresuotosios šalys gali turėti skirtingą nuomonę apie tai, kaip ji turėtų būti matuojama. Nors jokia atskira metrika ar metrikų rinkinys negali būti laikomas vieninteliu audito kokybės rodikliu, metrikos rinkinys gali būti naudojamas audito kokybei parodyti.

Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovybė stebi EY strategijos ir vizijos įgyvendinimą pagal šalis, naudodama metriką arba AQIs. Tai apima išorės ir vidaus patikrų rezultatus, svarbiausius įvykius, darbuotojų apklausas ir darbuotojų išlaikymo normas.

AQIs rodiklių ataskaitos padeda informuoti vadovybę apie tai, ar tam tikri veiksmai turi norimą poveikį, suteikia išankstinį įspėjimą, kai reikia įsikišti, ir palaiko visos EY kokybės valdymo sistemos veiksmingumą.

► Valdymo sistemos atnaujinimas – ISQM 1

2020 m. rugsėjo mėn. IAASB patvirtino kokybės valdymo standartą. Jame numatomi įvairūs pakeitimai profesinių paslaugų audito bendrovių kokybės valdymui. Tarptautinis kokybės valdymo standartas 1 (angl. *The International Standard on Quality Management 1 (ISQM 1)*) pakeis dabartinį tarptautinį kokybės kontrolės standartą 1 (angl. *International Standard on Quality Control 1 (ISQC 1)*) ir įgalins labiau iniciatyvinių pobūdį rizikoms valdyti. ISQM 1 pareikalaus iš bendrovių sukurti, įgyvendinti, stebėti ir vertinti bendrą kokybės valdyseną bei pateikti tinkamą užtikrinimą, kad bendrovės pasiekia nustatytus kokybės tikslus.

ISQM 1 apima griežtesnius reikalavimus profesinių paslaugų audito bendrovių valdymui, vadovybei ir kultūrai, taip pat rizikos vertinimo procesui, siekiant įvertinti rizikas ir nustatyti kontroles, kurios padeda jas valdyti. Jis taip pat reikalauja platesnio masto rizikos valdymo programos stebėsenos, nustatant trūkumus, jų šalinimo veiksmus, ir vertinant jos efektyvumą.

EY kuria kokybės valdysenos sistemą, kuri būtų nuosekliai taikoma visame įmonių narių tinkle, siekiant skatinti vientisą darbų kokybę ir veiklos efektyvumą. Tai ypač svarbu pasaulinėje ekonomikoje, kai daugelis auditų yra tarptautiniai ir jose dalyvauja kitos EY įmonės narės.

Naujasis standartas reikalauja sukurti ir įgyvendinti kokybės valdysenos sistemą iki 2022 m. gruodžio mėn. „EY Lietuva“ pradėjo jo įgyvendinimą kartu su EY kokybės valdysenos programos transformacija. Mūsų žingsniai yra šie:

- identifikuoti funkcijas ir teikiamas paslaugas, kurios patenka į naujojo standarto apimtį;
- sukurti programos struktūrą, kuri bus naudojama kokybės valdysenos sistemos kūrimui ir įgyvendinimui bei įtraukti į ją įvairių funkcijų ir paslaugų teikimo padalinių atstovus;
- identifikuoti ir įvertinti kokybės rizikas bei dokumentuoti kontrolės procesus pagal tinkle suderintą metodiką;
- identifikuoti tinklo mastu veikiančius procesus ir kontroles bei įvertinti, kaip jie adaptuoti ar naudojami konkrečioje šalyje;
- identifikuoti kontrolės gerinimo būdus ir siekti užtikrinti, kad esamos kontrolės priemonės atitinka naująjį standartą.

Manome, kad ISQM 1 reikalavimai gali padėti pagerinti kokybę bendrovėje ir užduočių lygmenyje, nes veiksminga kokybės valdysenos sistema yra būtina siekiant nuoseklios užduočių kokybės.

Kliento priėmimas ir santykių tąsa

▶ Pasaulinė klientų ir darbo priėmimo ir santykių tąsos politika

EY pasaulinė klientų bei darbo priėmimo ir santykių tąsos politika numato principus įmonėms narėms, pagal kuriuos sprendžiama, ar patvirtinti naują klientą, projektą, ar tęsti santykius su jau esamu klientu. Šie principai yra pagrindas norint išlaikyti kokybę, valdyti riziką, apsaugoti mūsų darbuotojus ir laikytis teisės aktų reikalavimų. Politikos tikslai yra:

- nustatyti procesą, kaip priimami sprendimai priimti naują klientą arba tęsti darbą su klientais ar projektais;
- laikytis galiojančių nepriklausomumo reikalavimų;
- nustatyti bet kokius interesų konfliktus ir tinkamai juos spręsti;
- nustatyti ir atsakyti klientų ar projektų, kurie kelia per daug rizikos;
- paprašyti konsultacijos su paskirtais ekspertais, kad būtų nustatytos papildomos rizikos valdymo procedūros konkrečioms didelės rizikos veiksniams;
- laikytis teisinių, norminių ir profesinių reikalavimų.

Be to, EY pasaulinė interesų konfliktų sprendimo politika sudaro pagrindą klientų ir darbų priėmimo bei tęstinumo procesui tiek, kiek jis yra susijęs su interesų konfliktais. Pasaulinė konfliktų politika taip pat nustato, kaip, naudojant atitinkamas apsaugos priemones, kuo greičiau ir efektyviau valdyti interesų konfliktus, kurie buvo nustatyti tokių procesų metu. Tokios apsaugos priemonės gali būti kliento sutikimas potencialaus interesų konflikto atveju veikti kitos šalies vardu, atskirų darbo komandų steigimas atstovauti dviem ar kelioms šalims, atskiriant darbo komandas arba atsisakant imtis projekto siekiant išvengti nustatyto konflikto.

EY pasaulinėje interesų konfliktų sprendimo politikoje bei susijusiose gairėse, atsižvelgiama į didėjančią užduočių ir santykių su klientais sudėtingumą, į tai, kad turime vis greičiau ir tiksliau reaguoti į klientų poreikius. Politika ir gairės taip pat derinamos su naujausia Tarptautinės apskaitininkų etikos standartų valdybos (IESBA) kodekso redakcija.

▶ Praktinis politikos panaudojimas

Mes naudojame EY klientų ir projektų priėmimo procesą (angl. *Process for Acceptance of Clients (PACE)*), vidinio tinklo pagrindu veikiančią sistemą, skirtą efektyviai koordinuoti klientų ir projektų priėmimo bei tęstinumo veiksmus, laikantis pasaulinės, atskirų padalinių ir įmonių narių politikos. Su *PACE* darbuotojai atlieka visus privalomus veiksmus, kad įvykdytų priėmimo ir tęsimo reikalavimus bei prisijungtų prie išteklių ir

informacijos, kuri reikalinga norint įvertinti tiek verslo galimybes, tiek ir galimą riziką.

Procesas apima atidų potencialios bendrovės ar projekto rizikos įvertinimą ir keletą specialiųjų peržiūros procedūrų. Prieš patvirtindami naują projektą ar bendrovę, mes įvertiname, ar galime skirti pakankamai išteklių, kad suteiktume kokybiškas paslaugas ypač labai techninėse srityse ir ar mums derėtų teikti kliento pageidaujamas paslaugas. Patvirtinimo procesas yra griežtai reguliuojamas ir joks naujas audito projektas negali būti priimtas negavus regiono arba vietos *PPD* patvirtinimo.

Mūsų metinio klientų tęstinumo proceso metu peržiūrimė mūsų paslaugų teikimą ir galimybes toliau teikti kokybiškas paslaugas, ir įsitikiname, ar „EY Lietuva“ klientai, kuriems teikiame paslaugas, taip pat pritaria įsipareigojimui užtikrinti finansinės atskaitomybės kokybę ir skaidrumą. Už kiekvieną audito projektą atsakingas partneris kartu su Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovybe kasmet peržiūri mūsų santykius su audito klientais ir nustato ar santykius dera tęsti.

Po tokios peržiūros, kai kurie audito projektai pripažįstami kaip reikalaujantys papildomų priežiūros procedūrų audito metu (atidžios stebėsenos). Santykiai su kai kuriais audito klientais nutraukiami. Kaip ir klientų priėmimo proceso metu, mūsų regionai, reikalui esant ir vietos *PPD*, dalyvauja klientų tęstinumo procese ir turi sutikti su tęstinumo sprendimais.

Ir kliento priėmimo, ir darbo tęstinumo sprendimai priklauso nuo komandos plataus spektro rizikų vertinimo, tarp jų vadovybės požiūris, vidinių kontrolių procesai ir susijusios šalys.

Audito atlikimas

EY nuolat investuoja į tobulesnę audito metodiką ir įrankius, siekdama pagerinti audito kokybę. Ši investicija atspindi EY įsipareigojimą užtarnauti pasitikėjimą pasaulio kapitalo rinkomis ir šalių ekonomikomis.

Virtualus darbas

Atliekant aukštos kokybės auditą vis labiau virtualioje verslo aplinkoje, atsižvelgiama į dvi sritis. Pirmoji apima tai, kaip dirba EY įmonės, kaip jų darbuotojai gali efektyviai dirbti nuotoliniu būdu ir kaip tai gali turėti įtakos jų pačių rizikai. Antroji apima tai, kaip įmonės pereina prie darbo virtualiame pasaulyje, kur sandoriai atliekami internetu, kitose valstybėse, nereikalaujant fizinės sąveikos.

„EY Lietuva“ supranta riziką, kurią gali kelti darbas virtualiame pasaulyje mūsų darbuotojams; tai apima susirūpinimą dėl psichinės sveikatos ir gerovės bei poreikį palaikyti tinkamą darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą. Tačiau taip pat suprantama, kad verslai, su kuriais dirba „EY Lietuva“, susiduria su panašiomis problemomis. Didelė darbuotojų kaita gali sukelti riziką, besivystanti verslo praktika gali sukelti naują riziką, o tai savo ruožtu reikalauja audito planavimo ir praktikos raidos.

Audito metodika

EY GAM yra pasaulinė sistema, kurioje taikomi nuoseklūs, logiški procesai, svarstymai ir audito procedūros visiems audito projektams. EY GAM reikalauja atitikimo su atitinkamais etikos reikalavimais, t. t. ir nepriklausomumo nuo įmonių, kurias audituojame. Vienas iš metodikos kertinių akmenų – rizikos vertinimas ir, jei reikia, jos persvarstymas bei keitimas audito metu ir pagal tai nustatomas audito procedūrų pobūdis, trukmė ir apimtis. EY GAM taip pat akcentuoja atitinkamo profesinio skepticizmo taikymą atliekant audito procedūras. EY GAM sudaryta vadovaujantis Tarptautiniais audito standartais (TAS) (angl. *International Standards on Auditing (ISAs)*) ir papildyta Lietuvoje galiojančiais audito standartais ar įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatomis.

EY auditoriui per *EY Atlas* pateikiama EY GAM versija suskirstyta pagal temas ir skirta sutelkti dėmesį į mūsų audito strategiją, taikomą finansinių ataskaitų rizikai ir atitinkamam atsakui į šią riziką. EY GAM susideda iš dviejų pagrindinių dalių: reikalavimų ir gairių bei formų ir pavyzdžių. Reikalavimai bei gairės atspindi ir audito standartus, ir EY politiką. Prie formų, šablonų ir pavyzdžių pateikiamos svarbiausios praktinės iliustracijos audito procedūroms atlikti ir dokumentuoti.

Naudojant technologijas, EY GAM gali būti pagal požymius pritaikoma taip, kad teiktų aktualius

reikalavimus ir gaires priklausomai nuo audituojamos bendrovės pobūdžio. Pvz.: yra atskiroms bendrovėms, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, kitoms VII ir nesudėtingomis laikomoms bendrovių požymiai.

EY GAM buvo atnaujintas. Į jį buvo įtraukta mūsų taikoma duomenų analizės metodika, kuri palengvina visų organizacijos duomenų grupių analizę, kad susidarytų išsamesnis verslo vaizdas ir būtų užtikrinta geresnė kokybė taikant „data-first“ audito metodą.

Skaitmeninis GAM sustiprina ir dažnai pakeičia tradicinį audito testavimo metodą naujais rizikos vertinimais ir technologijomis pagrįstais metodais, kurie supaprastina ir nukreipia EY auditorių dėmesį atitinkamai rizikai. Savo ruožtu EY auditoriai gali išanalizuoti visas organizacijos duomenų grupes iš įvairių perspektyvų, surinkti įrodymų visumą ir susidaryti gilesnį veiklos aplinkos vaizdą.

Kiti patobulinimai buvo atlikti sprendžiant audito eigoje kylančius klausimus, įgyvendinimo patirtį ir išorės bei vidaus patikrų rezultatus. Pastaruoju metu EY GAM buvo patobulinta, siekiant nukreipti dėmesį į sukčiavimo rizikos nustatymą, įvertinimą ir reagavimą į ją. Šis metodas apima sukčiavimo trikampio, kaip informacijos, gautos atliekant rizikos vertinimo procedūras, taikymą. Taikant šį metodą taip pat pabrėžiamas mūsų audito procedūrų rezultatų vertinimas, atsižvelgiant į reagavimą į reikšmingo išskraipymo riziką finansinėse ataskaitose dėl sukčiavimo.

Be to, mes nuolat stebime įvykius, laiku išleidžiame pranešimus apie audito planus ir vykdymą, kuriuose pabrėžiamos patikrų metu akcentuojamos sritys ir kiti pagrindiniai vietos audito priežiūros instituciją (ar institucijas) ir Tarptautinį audito reguliuotojų forumą (angl. *International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR)*) dominantys klausimai. Pavyzdžiui, apie COVID-19 poveikį pasaulio ekonomikai, gaires tinkamai jį atvaizduoti apskaitoje ir finansinėse ataskaitose, taip pat apie audito svarstymus atliekant auditus dabartinėje aplinkoje.

Technologinės priemonės

EY audito projektų grupės naudoja technologines priemones, padedančias joms vykdyti ir aprašyti EY GAM atliekamą darbą.

Audito pagrindą sudaro pasaulinė audito platforma EY Canvas, padedanti mums užtikrinti aukštą mūsų atliekamo audito kokybę. EY Canvas platforma yra sukurta panaudojant naujausias žiniatinklio programų technologijas. Tai suteikia mums galimybę užtikrinti duomenų saugumą ir programinę įrangą plėtoti taip, kad ji laiku reaguotų į apskaitos profesijos ir reguliavimo aplinkos pasikeitimus.

Užduodant tikslinius klausimus, audito užduotys platformoje EY Canvas automatiškai formuojamos pasinaudojant informacija, kuri yra aktuali dėl bendrovei taikomų reikalavimų būti įtrauktai į oficialų biržos prekybos sąrašą ir dėl konkrečios ūkio šakos. Tai padeda užtikrinti, kad mūsų audito planai būtų tinkamai pritaikyti ir laiku atnaujinti bei tiesiogiai susieti su mūsų audito gairėmis, profesiniais standartais bei dokumentų šablonais. EY Canvas turi vartotojo sąsajas, leidžiančias vartotojams vizualizuoti rizikos veiksnius ir jų santykius su mūsų planuojamais atsakomaisiais veiksmais bei svarbiausiose srityse atliekamais darbais. Ši platforma taip pat suteikia galimybę mūsų audito komandoms dalintis instrukcijomis ir informacija apie riziką, todėl kiekvieno audito pagrindinė komanda gali kontroliuoti ir stebėti grupės atliekamą auditą.

Platformoje EY Canvas yra EY klientų portalas, padedantis komandoms bendrauti su klientais ir leidžiantis racionaliau pildyti klientų pageidavimus. Į platformą EY Canvas integruotos mobiliosios programėlės padeda mūsų darbuotojams lengviau atlikti auditą, pvz. sekti audito eigą, saugiai užfiksuoti audito įrodymus ir stebėti, kaip vykdoma inventORIZACIJA.

EY Atlas yra bendra technologinė platforma, suteikianti mūsų auditoriams galimybę naudotis naujausia apskaitos ir audito medžiaga, įskaitant išorės standartus, EY aiškinimus ir autoritetinių asmenų įžvalgas bei rekomendacijas.

Audito projektų grupės, skirtingų audito etapų metu, naudoja ir kitas programas, duomenų analizės priemones ir formas tam, kad būtų lengviau priimti ir aprašyti įvairius sprendimus audito metu, gauti duomenis ir juos analizuoti. Tarp tokių priemonių – EY Smart Automation, platformoje EY Canvas rengiamų ir diegiamų programų rinkinys, skirtas suteikti EY audito specialistams galimybę skaitmeniniu būdu vykdyti audito procedūras ir procesus.

Duomenų analitika ir EY skaitmeninis auditas

Duomenų analizė yra neatsiejama EY audito dalis. Duomenis naudojame ir analizuojame ne tam, kad

sukurtume papildomas procedūras ir vizualizacijos priemones – tai darome siekdami surinkti didelius kiekius bendrovės duomenų ir atlikti jų auditą naudodami mūsų vieningas technologines (EY Helix) ir metodines (EY GAM) priemones.

EY Helix yra duomenų analizės sąranka, skirta naudoti audito metu. Analitika keičia auditą, nes analizuojama daugiau auditui aktualių duomenų, nustatomi anksčiau nematyti duomenų pavyzdžiai ir tendencijos, o tai padeda tikslingai nukreipti mūsų audito veiksmus. Naudojama analitika taip pat suteikia mums geresnę perspektyvą, įžvalgų, padeda suprasti sandorius ir rizikingas sritis.

EY įmonės narės naudoja duomenų analizės priemones ir jas sklandžiau naudoti padedančias, analitikos pagrindu sukurtas, audito programas, analizuoti mūsų audituojamų bendrovių verslo ciklus.

EY Helix duomenų analizės priemonių sąranka padeda mūsų projektų komandoms tinkamiau įvertinti audito rizikas, suteikia galimybę atlikti rizikingesnių sandorių auditą ir padeda mūsų darbuotojams kelti įžvalgesnius klausimus apie audito metu nustatytus faktus bei įvertinti rezultatus.

Audito užduočių darbo grupių formavimas

Specialistai paskiriami vienai ar kitai audito užduočiai vadovaujantis Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovybės sprendimais. Skirstant darbuotojus į audito darbo grupes atsižvelgiama į šiuos veiksnius: projekto dydį ir sudėtingumą, specialiąsias ūkio šakos žinias ir patirtį, darbo trukmę, tęstinumą ir galimybes mokytis atliekant darbą. Skiriant personalą sudėtingesnėms užduotims atsižvelgiama į tai, ar audito projekto darbo grupei reikalingi darbuotojai, turintys specialių ar papildomų kompetencijų.

Daugeliu atveju vidaus specialistai skiriami į audito užduoties darbo grupes. Jie padeda atlikti audito procedūras bei gauti atitinkamus audito įrodymus. Tokiomis profesionalų paslaugomis naudojamosi tada, kai reikia specialiųjų įgūdžių ar žinių, susijusių su, pavyzdžiui, informacinėmis sistemomis, turto vertinimu ir statistine analize.

„EY Lietuva“ politika reikalauja, kad Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovybė ir PPD kasmet peržiūrėtų partnerių užduotis. Tai daroma tam, kad būtų įsitikinta, jog specialistai, vadovaujantys į biržos sąrašus įtrauktųjų įmonių auditams ir kitoms VIĮ, turėtų atitinkamą kompetenciją (t. y. žinias, įgūdžius ir gabumus), reikalingą šiems projektams įvykdyti, ir laikytųsi taikomų auditorių rotacijos reikalavimų.

Sukčiavimas ir neteisėti veiksmai

Vykdamy nuolatinės tobulinimo pastangas pripažįstama būtinybė tobulinti audito atlikimo būdą, kad būtų efektyviai nagrinėjamos sukčiavimo rizikos.

Pasauliniu lygmeniu EY yra įsipareigojusi plačiau vadovauti profesijai, sprendžiant suinteresuotųjų šalių klausimus apie auditoriaus vaidmenį nustatant sukčiavimą ir neteisėtus veiksmus.

Įmonės šiandien turi labai daug informacijos. Taip atsiranda naujos galimybės aptikti esminius sukčiavimus duomenų gavybos, analizės ir aiškinimo būdu. Auditoriai yra pilnai pasirengę atlikti šį vaidmenį ir vis dažniau naudoja duomenų analizę, kad nustatytų neįprastas operacijas ir sandorių modelius, kurie gali reikšti reikšmingus sukčiavimo atvejus.

Technologijos nėra panacėja, profesiniai sprendimai taip pat yra svarbūs. Visi dalyviai, įskaitant vadovybes, valdybas, auditorius ir reguliavimo institucijas, yra atsakingi daugiau dėmesio skirti įmonių kultūrai ir elgesiui, kad padėtų aptikti sukčiavimą. EY organizacija imasi papildomų veiksmų šiai svarbiai audito sričiai spręsti, įskaitant:

- įpareigojimą naudoti duomenų analizę atliekant sukčiavimo patikrinimus audito eigoje visose į biržos sąrašus įtrauktose įmonėse visame pasaulyje;
- papildomų vidinių ir išorinių duomenų ir informacijos naudojimą, kad būtų galima greičiau reaguoti į išorės rizikos rodiklius, tokius kaip trumpalaikis pardavimas ir informatoriai;
- kai įmanoma, naudoti elektroninius patvirtinimus audito įrodymams;
- patentuotos sukčiavimo rizikos vertinimo sistemos sukūrimą, skirtą naudoti audito komitetams ir asmenims, atsakingiems už valdyseną;
- privalomus metinius sukčiavimo ir neteisėtų veiksmų mokymus visiems auditoriams, apimančius EY sukčiavimo ir neteisėtų veiksmų specialistų įžvalgas;
- reikalavimą, kad atliekant tam tikrų pasirinktų įmonių auditą dalyvautų sukčiavimo ir neteisėtų veiksmų specialistai.

Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir gerosios valdysenos principų ataskaitų teikimas

EY įmonės narės teikia užtikrinimo paslaugas, susijusias su įvairia aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir gerosios valdysenos (angl. *economic, social and governance (ESG)*) informacija. EY tvarumo užtikrinimo metodika (angl. *EY Sustainability Assurance Methodology (EY SAM)*) yra pasaulinė sistema, skirta nuosekliai požiūriu taikymui visoms užtikrinimo užduotims, susijusioms su ESG ir tvarumo informacija. EY SAM padeda teikti aukštos kokybės užtikrinimo paslaugas, nuosekliai teikti mąstymo procesus, sprendimus ir procedūras visose užduotyse, nepriklausomai nuo reikalaujamo užtikrinimo lygio. EY SAM taip pat gali prisitaikyti prie ESG ataskaitų pobūdžio ir kriterijų, kuriuos

klientas taiko rengdamas šią ataskaitą.

Metodikoje pabrėžiamas tinkamo profesinio skepticizmo taikymas atliekant procedūras, apimančias kintantį ESG ataskaitų teikimo ir kriterijų pobūdį. EY SAM yra pagrįsta tarptautiniais užtikrinimo užduočių standartais ir, jei reikia, papildoma atskirose šalyse, kad atitiktų vietinius audito standartus ir norminius ar įstatyminius reikalavimus.

Vykdydama savo įsipareigojimą teikti aukštos kokybės užtikrinimo paslaugas, susijusias su ESG ataskaitų teikimu, EY sukūrė gaires, mokymo ir stebėsenos programas bei procesus, kuriuos įmonių narių darbuotojai naudoja nuosekliai ir efektyviai teikiant tokias paslaugas. Taip pat buvo parengtos rekomendacijos, skirtos audito užduoties grupėms įvertinti klimato rizikos poveikį finansinei atskaitomybei pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (*TFAS*) ar kitas finansinės atskaitomybės sistemas. Pasauliniai, zonų ir regionų *PPD*, EY kokybės funkcijos ir IFRS komandos kartu su kitais specialistais, dirbančiais su kiekvienos įmonės narės komandomis, padeda ESG užtikrinimo užduoties komandoms.

EY prisideda prie daugelio viešųjų ir privačių iniciatyvų, kuriomis siekiama pagerinti ESG ataskaitų kokybę, palyginamumą ir nuoseklumą, įskaitant klimato kaitos riziką. Ši veikla vykdoma pasauliniu, regioniniu ir šalių lygiu. Pavyzdžiui, ESG metrikos rengimas ir ataskaitų teikimo pasiūlymai, susiję su visa apimančio kapitalizmo iniciatyva (angl. *Embankment Project on Inclusive Capitalism (EPIC)*) ir Pasaulio ekonomikos forumo Tarptautinio verslo taryba (angl. *the World Economic Forum's International Business Council (WEF-IBC)*). EY taip pat padeda standartų rengėjams tvarumo ataskaitų teikimo srityje.

Peržiūra ir konsultacijos

Audito darbo peržiūros

EY politikoje yra nustatyti tiesioginio darbo grupės vadovo įsitraukimo tinkamu metu ir įvairių atlikto darbo peržiūrų reikalavimai. Audito užduoties darbo grupės prižiūrintieji nariai detalai peržiūri, ar audito darbo dokumentai parengti tiksliai ir išsamiai. Vyresnieji auditoriai ir užduoties vadovai atlieka antrojo lygio peržiūrą ir nustato audito darbo, kaip visumos, ir susijusių apskaitos bei finansinių ataskaitų pateikimo atitiktį. Kur reikalinga, mokesčių srities specialistai peržiūri reikšmingus mokesčių ir kitus susijusius darbo dokumentus. Į biržos sąrašus įtrauktųjų ir kai kurių kitų VIĮ atveju [(ES) 537/2014 direktyva] darbo kokybės peržiūros partneris (aprašomas toliau) peržiūri svarbius apskaitos, finansinių ataskaitų ir audito atlikimo aspektus, taip

pat bendrovės, kurios auditą atliekame, finansines ataskaitas ir susijusių išvadą.

Darbo dokumentų, susijusių su konkrečiu auditu, peržiūros pobūdis, trukmė ir mastas priklauso nuo daugelio veiksnių, įskaitant:

- riziką, reikšmingumą, subjektyvumą ir sudėtingumą;
- audito grupės narių gebėjimus ir patirtį ruošiant audito dokumentus;
- peržiūrą atliekančio darbuotojo tiesioginio dalyvavimo audito darbe lygmenį;
- konsultacijų apimtį.

EY politikoje taip pat nustatytas kiekvieno audito užduoties darbo grupės nario vaidmuo ir atsakomybė, taip pat jų darbo ir išvadų dokumentavimo reikalavimai.

Reikalavimai konsultacijoms

EY konsultavimo politika remiasi bendradarbiavimo kultūra, kur audito specialistai skatinami dalintis mintimis apie sudėtingus apskaitos, audito ir atskaitomybės klausimus. Aplinka, kurioje dirba EY įmonės narės, tampa vis labiau kompleksinė ir susieta visame pasaulyje, tad EY konsultavimo kultūra tapo dar svarbesnė. Konsultavimui keliami reikalavimai ir susijusi politika yra parengta taip, kad įtrauktų tinkamus išteklius, o audito komandos galėtų priėti teisingų išvadų.

EY konsultavimo kultūra padeda komandoms teikti kokybiškas paslaugas, kurios atitinka audituojamų įmonių, jų priežiūros organų ir visų suinteresuotųjų šalių poreikius.

Nagrinėjant sudėtingus ir jautrius klausimus, reikalaujame, kad darbuotojai kreiptųsi į kitus darbuotojus, nepriklausančius audito darbo grupei ir turinčius daugiau patirties ar specifinių žinių. Pirmiausia kreipiamasi į profesinės praktikos ir nepriklausomumo specialistus. Objektivumo ir profesinio skepticizmo tikslais mūsų politikoje reikalaujama, kad profesinės praktikos nariai, nepriklausomumo ir tam tikri kiti specialistai nusišalintų nuo konsultavimo, jei šiuo metu dirba arba praityje tam tikrą laikotarpį dirbo su klientu, su kuriuo yra susijusi ši konsultacija. Tuomet kiti atitinkamos kvalifikacijos darbuotojai yra paskiriami atlikti užduoti.

EY konsultavimo politikoje taip pat nurodomas reikalavimas visas konsultacijas dokumentuoti. Taip pat privaloma gauti rašytinį sutikimą iš žmogaus, kuris teikė konsultacijas, kad galėtume įsitikinti, kaip konsultantas suprato problemos esmę ir jos sprendimo būdus.

Darbo kokybės peržiūros

EY užduoties kokybės peržiūros politika dengia audito ir užtikrinimo darbus. Kokybės peržiūros partneriai turi tinkamų žinių, yra nepriklausomi nuo projekto darbo grupės ir galintys teikti objektyvų vertinimą apie svarbius užduoties grupės sprendimus ir išvadas, rengiant auditoriaus išvadą. Užduoties kokybės peržiūros atlikimas nesumažina už užduotį atsakingo partnerio atsakomybės už užduotį ir jos atlikimą. Kokybės peržiūros tikrintojai jokiais būdais negali perduoti savo atsakomybės kitiems asmenims.

Kokybės peržiūra apima visą projekto ciklą, įskaitant planavimą, rizikos vertinimą, audito strategiją ir atlikimą. Darbo kokybės peržiūrų ir dokumentavimo politika bei tvarka nustato konkrečias gaires dėl procedūrų, kurios priklauso nuo įvairių požymių ir kliento rizikos savybių, pobūdį, laiką ir mastą, taip pat ir dėl reikiamos dokumentacijos, patvirtinančios darbų atlikimą. Visais atvejais, užduoties kokybės peržiūra baigiama iki audito arba užtikrinimo ataskaitos pateikimo.

Į biržos sąrašą įtrauktųjų ir kai kurių kitų viešojo intereso bendrovių atveju [(ES) 537/2014 direktyva] darbo kokybės peržiūros atliekamos laikantis profesinių audito standartų. Regiono Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovas (arba regiono audito vadovas) ir regiono ir / arba šalies PPD peržiūri ir patvirtina visas audito kokybės peržiūros užduotis.

Audito užduočių darbo grupės profesinių nesutarimų sprendimas

EY palaiko bendradarbiavimo kultūrą ir skatina savo darbuotojus pranešti apie atsiradusius profesinius nesutarimus arba iškilusius nepatogumus, susijusius su kliento užduotimis. Politika ir tvarkos aprašai sukurti taip, kad sudarytų sąlygas audito komandos nariams iškelti klausimą dėl bet kokio nesutarimo, susijusio su reikšmingais apskaitos, audito ir atskaitomybės klausimais.

Su šia politika supažindinami nauji EY darbuotojai, ir mes toliau skatiname kultūrą, kur taikoma asmens atsakomybė ir užtikrinama, kad kiekvienas būtų išgirstas ir stengtųsi sužinoti kitų nuomonę.

Specialistų nuomonių skirtumai, atsirandantys audito metu, paprastai sprendžiami audito užduoties darbo grupėse. Tačiau, jei bet kuris asmuo, dalyvaujantis sprendžiant problemą, nėra patenkintas priimtu sprendimu, jis (ji) turi perduoti šios problemos nagrinėjimą aukštesniojo rango vadovams tol, kol bus pasiektas sutarimas ir priimtas galutinis sprendimas.

Be to, jei užduoties kokybę peržiūrintis specialistas pateikia rekomendacijas, kurios užduoties partneriui yra nepriimtinos arba, jei klausimo sprendimas peržiūrinčiojo specialisto netenkina, audito išvada neteikiama tol, kol klausimas nebus išspręstas.

Specialistų nuomonių skirtumai, kurie derinami per konsultacijas su PPD, yra dokumentuojami.

Rotacija ir ilgalaikis bendradarbiavimas

Privaloma audito partnerių rotacija yra viena iš priemonių, kurias EY naudoja siekdama stiprinti auditorių nepriklausomumą. „EY Lietuva“ laikosi audito partnerių rotacijos kodekso reikalavimų, kuriuos nustato IESBA, Europos Parlamento ir Tarybos 2014 m. balandžio mėn. 16 d. reglamentas 537/2014 [(ES) 537/2014], LR finansinių ataskaitų audito įstatymas ir, kur taikoma, JAV vertybinių popierių ir biržos komisijos (SEC) reikalavimų. „EY Lietuva“ pritaria audito partnerių rotacijai, kadangi tai suteikia galimybę pažvelgti į įmonę naujomis akimis ir skatina nepriklausomumą nuo įmonės vadovybės kartu išlaikant kompetenciją ir verslo žinias. Audito partnerių rotacija, nepriklausomumo reikalavimai, sugriežtinta vidaus kokybės sistemos kontrolė ir nepriklausoma audito kontrolė padeda stiprinti nepriklausomumą ir objektyvumą. Tai svarbios, audito kokybę užtikrinančios priemonės.

Reglamento 537/2014 [(ES) 537/2014] 17 straipsnis ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymo 4 straipsnis nustato, kad ilgiausias laikotarpis, kurį VIĮ pagrindinis partneris / pasirašantis partneris gali būti šioje rolėje, yra penkeri metai. Pasibaigus penkerių metų laikotarpiui, pagrindinis partneris / pasirašantis partneris negali užimti šios roles trejus metus iš eilės.

VIĮ audito klientams, EY pasaulinė nepriklausomumo politika numato reikalavimą pagrindinį projekto partnerį, darbo kokybės peržiūros partnerį ir kitus audito partnerius, priimančius pagrindinius sprendimus auditui svarbiais klausimais (toliau kartu – svarbiausi audito partneriai) keisti kas septynerius metus. Naujos VIĮ (įskaitant naujas į biržos sąrašus įtrauktas įmones) svarbiausi audito partneriai gali būti nekeičiami dar dvejus papildomus metus, jei prieš įmonės įtraukimą į biržos sąrašus jis šiai bendrovei dirbo šešerius metus ar ilgiau.

Užbaigus ilgiausią rotacijos principu nustatytą tarnybos laikotarpį, svarbiausias audito partneris negali vadovauti teikiant paslaugas VIĮ audito klientui ar jų koordinuoti, kol pasibaigs nustatytas pertraukos laikotarpis – penkeri metai pagrindiniam audito projekto partneriui, treji metai darbo kokybės peržiūros partneriui ir dveji metai kitiems rotacijos būdu pasirinktiems partneriams.

Jeigu vietos įstatymų leidžiamosios arba priežiūros institucijos pagrindiniam audito projekto partneriui nustatytas būtinasis pertraukos laikotarpis yra trumpesnis nei penkeri metai, vietoje šiaip privalomo penkerių metų laikotarpio gali būti nustatomas toks pertraukos laikotarpis arba trejų metų laikotarpis, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra ilgesnis. Tokia, su jurisdikcija susijusi, pagrindinio audito projekto

partnerio išlyga gali būti taikoma tik audito laikotarpiams, prasidedantiems iki 2023 m. gruodžio mėn. 15 d.

Be VIĮ audito klientams taikomų audito partnerių rotacijos reikalavimų, EY yra nustačiusi ilgalaikio bendradarbiavimo apsaugos sistemą, kurią pagal IESBA kodeksą ir reglamento 537/2014 [(ES) 537/2014] 17 straipsnio nuostatas sudaro grėsmių nepriklausomumui, kurias sukelia ilgalaikis bendradarbiavimas su profesionalais atliekant auditą, įvertinimas ir apsaugos priemonių sistema, skirta išspręsti tokias grėsmes.

Siekdami efektyviai kontroliuoti audito partnerių ir kitų profesionalų, ilgą laiką dirbančių su audito klientu, vidaus rotacijos principų ir reikalavimų vykdymą, mes naudojame priežiūros priemones. Mes taip pat taikome partnerių rotacijos planavimo ir sprendimų priėmimo procesą – konsultuojamės su mūsų profesinės praktikos ir nepriklausomumo specialistais.

Išorinė rotacija

VIĮ atžvilgiu vadovaujamos reglamento 537/2014 [(ES) 537/2014] 17 straipsnio 1 dalies išorinės rotacijos reikalavimais.

Audito kokybės peržiūros

EY AQR programa yra mūsų pastangų išlaikyti ir gerinti audito kokybę kertinis akmuo. „EY Lietuva“ vykdo pasaulinę AQR programą, teikia ataskaitas apie rezultatus ir sudaro atitinkamus veiksmų planus. Pagrindinis programos tikslas yra nustatyti, ar kokybės kontrolės sistemos, tarp jų ir „EY Lietuva“ naudojamos sistemos, tinkamai sudarytos ir jų laikomasi atliekant auditą, kad būtų suteiktas pagrįstas užtikrinimas, jog laikomasi politikos ir procedūrų, profesinių standartų ir teisės aktų reikalavimų. Pasaulinė programa atitinka tarptautinio kokybės kontrolės standarto gaires su pataisomis (ISQC 1) ir yra papildoma, jei to reikalaujama, Lietuvos profesiniais standartais ar teisės aktais. Ji taip pat padeda „EY Lietuva“ nuolat pastebėti sritis, kuriose galime gerinti savo darbo efektyvumą ar tobulinti politiką ir procedūras.

Programa diegiama kiekvienais metais, ją koordinuoja ir prižiūri PPD tinklo atstovai bei kontroliuoja pasaulinio Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovybė.

Užduotys atliekamoms peržiūroms pasirenkamos naudojant rizikos metodą, didžiausią dėmesį skiriant dideliems, sudėtingiems arba didelį visuomenės susidomėjimą keliantiems, taip pat vienokiu ar kitokiu požiūriu nenusipėjamiems audito projektams. Pasaulinę audito kokybės peržiūros programą sudaro detalios audito darbo dokumentų peržiūros, daug dėmesio skiriant rizikai ir apimant kuo didesnę spektrą

biržos sąrašuose esančių ir nesančių klientų audito projektams bei, su viešuoju interesu susijusiems ir nesusijusiems subjektams, kad būtų galima įvertinti, kaip laikomasi vidaus politikos ir procedūrų, EY GAM reikalavimų ir atitinkamų vietinių profesinių standartų bei teisės aktų reikalavimų. Peržiūrų metu įvertinama, kaip laikomasi atitinkamų profesinių standartų, vidaus politikos ir procedūrų, kurios taikomos teikiant ne audito paslaugas. Be to, atliekamos peržiūros praktikos lygiu, siekiant įvertinti, kaip laikomasi kokybės kontrolės politikos ir procedūrų *ISQC 1* standarte numatytoje funkcinėje srityse.

Pasaulinė programa papildo išorinę praktikos stebėseną ir patikrų veiklą, tokią kaip įstatymais numatytos patikrinimo peržiūros ir išorinės kolegų atliekamos peržiūros. Ji taip pat suteikia informacijos apie mūsų atitikimą teisiniams reikalavimams, profesiniams standartams, politikoms ir procedūroms.

Programos tikrintojai ir tikrintojų grupės vadovai yra atrenkami remiantis jų įgūdžiais, profesine apskaitos ir audito srities kompetencija bei tuo, kokiose ūkio šakose specializuojasi. Be to, grupės vadovai ir tikrintojai paprastai su pasauline programa dirba keletą metų ir turi daug šios programos vykdymo įgūdžių. Grupės vadovai ir tikrintojai skiriami atlikti patikrinimus kitose šalyse esančiuose biuruose, taigi yra nepriklausomi nuo tikrinamų audito grupių.

COVID-19 pandemija toliau riboja keliones ir susitikimus. Naudojant EY *Canvas* ir kitas bendradarbiavimo priemones bei atsižvelgiant į 2020 m. patirtį, „EY Lietuva“ efektyviai atliko *AQR* programą.

Pasaulinės programos rezultatai, išorinės praktikos stebėsenos ir patikrinimo veikla yra vertinama taip pat ir zonose, ir regionose, o vertinimai skelbiami tam, kad būtų galima imtis kokybės gerinimo veiksmų. Visuose kokybės gerinimo planuose apibūdinami reikalingi tolesni veiksmai, nurodomi atsakingi asmenys, terminai bei veiksmų atlikimo patvirtinimas. Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovai ir *PPD* rūpinasi priemonėmis audito kokybės klausimams spręsti pagal pasaulinę *AQR* programą, pagal įstatymus privalomų peržiūrų ir kolegų atliekamų peržiūrų rezultatus. Nustatytus veiksmus kontroliuoja *PPD* ir Užtikrinimo paslaugų padalinio vadovai. Šių programų teikiamus svarbius praktikos stebėsenos rezultatus naudojame tolesniam kokybės gerinimo procesui.

Išorinė kokybės užtikrinimo peržiūra

„EY Lietuva“ audito praktiką ir jos atestuotus auditorius reguliariai (ne rečiau nei kas trejus metus) tikrina Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie LR finansų

ministerijos (AVNT). Atlikdama patikrą, AVNT įvertina įmonės kokybės kontrolės sistemas ir peržiūri atrinktas užduotis.

Paskutinę „EY Lietuva“ kokybės patikrą AVNT atliko 2019 m. Galutinė patikros ataskaita buvo pateikta 2020 balandžio mėn. 24 d.

Mes gerbiame ir vertiname atliekamus nepriklausomus patikrų procesus. Atidžiai išnagrinėjame patikrinimo metu iškeliamus klausimus, jei tokių atsiranda, kad nustatytume sritis, kur galėtume gerinti audito kokybę. Mūsų *AQR* procesas ir išorinės patikros padeda mums pasiekti, kad mūsų auditas ir susiję kontrolės procesai būtų pačios aukščiausios kokybės. Įžvalgos leidžia mums efektyviai alikti kokybišką darbą.

Informaciją apie minėtą reguliavimo instituciją galima rasti tinklalapyje www.avnt.lrv.lt

Esminių priežasčių analizė

Esminių priežasčių analizė yra pagrindinė EY kokybės gerinimo sistemos dalis, kuri leidžia nuodugniai įvertinti pagrindines priežastis, kuriomis grindžiami palankūs ar nepalankūs audito rezultatai. Tai leidžia nustatyti pagrindinius veiksnius, galinčius turėti įtakos audito kokybei, ir imtis atitinkamų veiksmų.

„EY Lietuva“ audito praktika nustato ir įvertina priežastinius veiksnius, kai atliekama esminių priežasčių analizė. Analizuojant šį tyrimą, galima geriau suprasti veiksnius, kurie veda prie teigiamų ir neigiamų patikros rezultatų. Reaguojantys veiksmų planai yra sukurti siekiant pašalinti esminių su dalyvavimu susijusių išvadų priežastis. „EY Lietuva“ audito praktikoje apžvelgiamas esminių priežasčių pobūdis ir paplitimas, siekiant nustatyti, ar yra sisteminių problemų, ir, jei taip, tolesni veiksmų planai. Pasaulinė EY darbo grupė yra atsakinga už visų esminių priežasčių sprendimą ir didesnio masto reagavimo veiksmų planų įgyvendinimą.

Atitiktis teisės aktų reikalavimams

Pasauliniame EY elgsenos kodekse pateikiami aiškūs standartai, kuriais grindžiami mūsų veiksmai ir verslo elgsena. „EY Lietuva“ laikosi galiojančių įstatymų ir kitų teisės aktų, o mūsų įsipareigojimas elgtis teisingai remiasi EY vertybėmis. Šį svarbų įsipareigojimą palaiko mūsų politika ir įvairios procedūros, aprašomos tolesniuose skyriuose.

Kova su kyšininkavimu

EY pasaulinė kovos su kyšininkavimu politika nurodo EY darbuotojams elgsenos gaires dėl tam tikrų neetiškų ir neteisėtų veiksmų. Ji pabrėžia pareigą laikytis kovos su kyšininkavimu įstatymų ir pateikia platesnį apibrėžimą, kas yra laikoma kyšininkavimu.

Politikoje taip pat apibrėžiami atskaitomybės įsipareigojimai nustačius korupcijos atvejus.

Pripažįstant kyšininkavimo ir korupcijos problemos svarbą pasaulyje, sustiprintos pastangos visoje EY diegti kovos su kyšininkavimu priemones.

Vidinė prekyba

Prekyba vertybiniais popieriais yra reglamentuojama daugybės įstatymų ir kitų teisės aktų, o EY darbuotojai privalo laikytis galiojančių įstatymų ir taisyklių, susijusių su viešai neatskleistos informacijos naudojimu vertybinių popierių prekybai. Tai reiškia, kad EY darbuotojams draudžiama prekiauti vertybiniais popieriais, kai jie turi esminės, neviešos informacijos.

EY pasaulinė vidinės prekybos politika dar kartą patvirtina mūsų darbuotojų įsipareigojimą neprekauti vertybiniais popieriais turint vidinės informacijos, pateikia detalios informacijos, kas sudaro vidinę informaciją, ir nurodo, su kuo mūsų darbuotojai privalo konsultuotis iškilus klausimams dėl jų atsakomybės.

Prekybos sankcijos

Svarbu nuolat sekti informaciją apie kintančią tarptautinės prekybos sankcijų situaciją. EY stebi įvairiose pasaulio šalyse įvedamas sankcijas ir pateikia gaires savo darbuotojams dėl veiklos, kurią paveiks tokios sankcijos.

Duomenų privatumas

EY pasaulinėje asmens duomenų privatumo politikoje, kuri buvo peržiūrėta ir iš naujo išleista 2018 m., pateikiami principai, kurie privalo būti taikomi asmens duomenims rinkti, naudoti ir saugoti, įskaitant duomenis susijusius su esamais, buvusiais ir potencialiais darbuotojais, klientais, tiekėjais ir verslo partneriais. Ši politika atitinka griežtus ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento reikalavimus bei kitus galiojančius įstatymus ir teisės aktus, reglamentuojančius duomenų apsaugą ir privatumą. EY taip pat yra nustačiusi ES priežiūros institucijų patvirtintas Privalomąsias vidaus taisykles, skirtas palengvinti asmens duomenų judėjimą EY tinkle. Be to, mes taikome ir specialią politiką, kad vykdytume konkrečius Lietuvoje galiojančius duomenų privatumo reikalavimus bei tenkintume verslo poreikius.

Dokumentų saugojimas

EY pasaulinė ir šalių dokumentų saugojimo politika yra taikoma visoms užduotims ir visiems darbuotojams. Šioje politikoje įtvirtinta, kad visi dokumentai privalo būti saugomi, kai tik asmuo sužino apie bet kokią faktinę ar pagrįstai tikėtiną pretenziją, ginčą, tyrimą, teismo šaukimą ar kitas vyriausybės procedūras, į kurias būtume įtraukti mes

arba vienas iš mūsų klientų ir kurios gali būti susijusios su mūsų darbu. Kur reikalinga, politikoje taip pat atsižvelgiama į aktualius Lietuvos teisės aktų reikalavimus, taikomus darbo dokumentų sudarymui ir tvarkymui.

Nepriklausomumo praktika

EY pasaulinė nepriklausomumo politika yra sudaryta taip, kad „EY Lietuva“ ir jos darbuotojams sudarytų galimybę laikytis tam tikriems projektams taikytinų nepriklausomumo standartų, tarp jų, pvz., IESBA kodekso ir LR finansinių ataskaitų audito įstatymo.

Mes svarstome ir vertiname nepriklausomumą skirtingais atžvilgiais, įskaitant ir mūsų įmonės bei mūsų specialistų finansinius santykius, darbo santykius, verslo santykius, leistinas paslaugas, kurias teikiame audito klientams, taikomus reikalavimus dėl įmonių ir partnerių rotacijos, susitarimus dėl užmokesčio, audito komiteto išankstinius patvirtinimus, kur taikytina, ir partnerių atlyginimus bei kompensacijas.

Jei darbuotojas nesilaiko profesinio nepriklausomumo reikalavimų, paprastai tai atsiliepia priimant sprendimus dėl jo paaukštinimo ar atlyginimo, gali būti taikomos ir kitos drausminės priemonės, įskaitant atskyrimą nuo „EY Lietuva“.

„EY Lietuva“ įdiegė pasaulines EY programas, priemones ir procesus, kurie padeda mums, mūsų specialistams ir kitiems darbuotojams laikytis nepriklausomumo politikos.

▶ EY pasaulinė nepriklausomumo politika

EY pasaulinę nepriklausomumo politiką sudaro nepriklausomumo reikalavimai įmonėms narėms, specialistams ir kitiems darbuotojams. Tai visa apimanti politika, pagrįsta IESBA kodeksu, su griežtesniais reikalavimais tose jurisdikcijose, kuriose to reikalauja vietos įstatymų leidžiamoji institucija, priežiūrą arba standartus nustatanti institucija. Politikoje taip pat yra papildomos gairės, skirtos padėti suprasti ir taikyti nepriklausomumo taisykles. EY pasaulinė nepriklausomumo politika yra tiesiogiai prieinama EY vidiniame tinkle.

▶ Pasaulinė nepriklausomumo sistema (angl. Global Independence System (GIS))

GIS yra vidiniame tinkle veikiantis instrumentas, kuris padeda EY specialistams nustatyti įmones, kurioms

taikomi nepriklausomumo reikalavimai, taip pat taikomus nepriklausomumo apribojimus. Dažniausiai tai biržoje registruoti audito klientai ir su jais susijusios įmonės, tačiau gali būti ir kitokio tipo užtikrinimo paslaugų klientai. Instrumente yra pateikiama biržos sąrašuose registruotų audito klientų grupės struktūra, nurodant susijusių įmonių duomenis. Šiuos duomenis atnaujina klientus aptarnaujančios darbo grupės. Įmonės duomenys apima pastabas, rodančias nepriklausomumo taisykles, kurios taikomos kiekvienai įmonei bei padeda mūsų specialistams nuspręsti, kokio tipo paslaugas galima teikti bei dėl kokių santykių ar interesų galima sudaryti susitarimus.

▶ Pasaulinė stebėsenos sistema (angl. Global Monitoring System (GMS))

GMS yra dar vienas svarbus pasaulinis instrumentas, padedantis mums ir mūsų specialistams nustatyti vertybinius popierius ir kitus finansinius interesus, kurių turėti yra draudžiama. Specialistai, užimantys darbo grupės vadovų ar aukštesnes pareigas, privalo GMS sistemoje pateikti informaciją apie savo ar šeimos narių turimus vertybinius popierius. Jeigu specialistas į GMS įveda draudžiamus turėti vertybinius popierius arba turimi vertybiniai popieriai tampa draudžiamais, jis apie tai informuojamas ir reikalaujama, kad asmuo šiuos vertybinius popierius parduotų. Reguliavimo tikslais apie nustatytas išimtis pranešama nepriklausomumo konsultacijų duomenų bazėje.

GMS taip pat teikiamas kasmetinis ir ketvirtinis patvirtinimas, kad laikomasi EY nepriklausomumo politikos, kuri aprašyta toliau.

▶ Nepriklausomumo reikalavimų laikymasis

EY nustatė keletą procesų ir programų, kurių tikslas – stebėti kaip EY darbuotojai ir įmonės narės laikosi nepriklausomumo reikalavimų. Minėtą veiklą, programas ir procesus sudaro:

➤ Nepriklausomumo patvirtinimas

Kasmet „EY Lietuva“ yra įtraukiama į zonos procesą, skirtą patikrinti, kaip yra laikomasi EYG nepriklausomumo politikos ir procesų vykdymo reikalavimų bei pranešti apie bet kokias nustatytas išimtis.

Visi EY specialistai ir kiti nurodytieji asmenys, dėl savo atliekamo vaidmens ar funkcijos, privalo bent kartą per metus patvirtinti, jog laikosi nepriklausomumo politikos ir procedūrų. Partneriai tokius patvirtinimus privalo teikti kas ketvirtį.

➤ Nepriklausomumo atitikties peržiūra

EY vykdo vidines procedūras, siekdama įvertinti, kaip įmonėse narėse yra laikomasi nepriklausomumo nuostatų. Tokius patikrinimus sudaro ne audito paslaugų, verslo santykių su audituojamomis įmonėmis ir finansinių santykių su įmonėmis narėmis peržiūra.

➤ Asmens nepriklausomumo atitikties patikros

Reguliariai EY pasaulinė nepriklausomumo darbo grupė parengia programą, skirtą patikrinti atitiktį asmens nepriklausomumo reikalavimams ir informaciją, teikiamą GMS įrankyje. Finansiniais metais, pasibaigusiais 2021 m. birželio mėn. 30 d., „EY Lietuva“ atliko 3-jų partnerių ir 5-ių specialistų patikrinimą.

➤ Ne audito paslaugos

Atitikties profesiniams standartams, įstatymams ir teisės aktams, nustatantiems ne audito paslaugų teikimą audito klientams, siekiame įvairiais mechanizmais. Tai instrumentai (pvz., *PACE*, žr. 16 p. ir siūlomų paslaugų informacinis instrumentas (angl. *Service Offering Reference Tool (SORT)*) – aprašyta toliau) ir mokymas, audito metu naudojamos reikalingos priemonės ir procedūros, taip pat mūsų vidiniai patikros procesai. Taip pat naudojame procesą, skirtą iš anksto, iki imantis užduoties, peržiūrėti ir tvirtinti tam tikras ne audito paslaugas.

➤ Pasauliniai nepriklausomumo mokymai

EY kuria ir tobulina įvairias nepriklausomumo mokymo programas. Siekiant išlaikyti mūsų nepriklausomumą nuo įmonių, kurių auditą atliekame, visi EY specialistai ir kai kurie kiti darbuotojai turi išklaudyti metinę nepriklausomumo mokymų programą.

Metinė nepriklausomumo mokymų programa apima nepriklausomumo reikalavimus, skiria daug dėmesio naujausiems politikos pokyčiams ir nuolatinėms, svarbiausioms temoms. Griežtai kontroliuojama, kad metinė nepriklausomumo programa būtų baigiama laiku.

Mokymų tikslas yra padėti EY darbuotojams suprasti savo atsakomybę ir sudaryti galimybę mūsų įmonėms narėms neturėti interesų, kurie gali būti laikomi nesuderinamais su objektyvumu, sąžiningumu ir nešališkumu teikiant paslaugas audito klientui.

Be metinės nepriklausomumo programos mokymų yra daug kitų. Nepriklausomumo temą dengia kitos mokymo programos, pavyzdžiui, naujai priimtų darbuotojų ir reguliarios padalinių mokymo programos.

➤ Siūlomų paslaugų informacinis instrumentas I (angl. *Service Offering Reference Tool (SORT)*)

Mes nuolat stebime savo paslaugų portfelį, siekdami įvertinti, ar jis atitinka profesinius standartus, įstatymus ir teisės aktus, taip pat siekiame užtikrinti, kad naudojame teisingą metodiką, procedūras ir procesus, kurdami naujas paslaugas klientams. Esant reikalui, mes neteikiame arba ribojame paslaugas, kurios galėtų sukelti nepriklausomumo ar kitą riziką. *SORT* suteikia EY darbuotojams informacijos apie EY siūlomas paslaugas. Jame pateikiamos gairės, kurias paslaugas galima teikti audito ir ne audito klientams, kaip valdomi nepriklausomumo ir kitokios rizikos klausimai bei aspektai.

➤ Verslo santykių vertinimo instrumentas (angl. *Business Relationship Evaluation Tool (BRET)*)

EY darbuotojai privalo naudoti *BRET* daugeliu atveju tam, kad nustatytų, įvertintų ir gautų išankstinį patvirtinimą, dėl potencialių verslo santykių su audito klientu, tokiu būdu siekdami, kad atitiktume nepriklausomumo reikalavimus.

➤ Audito komitetai ir nepriklausomumo kontrolė

Mes pripažįstame audito komitetų ir kitų panašių įmonių valdymo organų svarbą kontroliuojant auditorių nepriklausomumą. Atitinkamai įgalioti ir nepriklausomi audito komitetai atlieka svarbų vaidmenį akcininkų vardu užtikrindami nepriklausomumą ir užkirsdami kelią interesų konfliktams. Mes palaikome glaudžius nuolatinius ryšius su klientų audito komitetais ar atsakingais vadovais. Pasitelkdami EY kokybės peržiūros programas, stebime, kaip laikomasi EY reikalavimų, taikomų audito komiteto pranešimams, o taip pat ir, reikalui esant, išankstiniam ne audito paslaugų patvirtinimui.

Nuolatiniai mokymai ir investicijos į talentus

EY darbuotojų ugdymas

Profesinis tobulinimas

Nuolatinis mūsų darbuotojų kvalifikacijos ir žinių tobulinimas yra itin svarbus mums siekiant savo tikslo sustiprinti pasitikėjimą kapitalo rinkomis.

Suteikdami galimybę įgyti jiems aktualių profesinių žinių, mokytis ir semtis patirties iš labiau patyrusių kolegų, padedame jiems tobulėti bei išvystyti savo potencialą skirtingu, jų galimybes atitinkančiu tempu. Įgyta kasdienė patirtis sistemingai pritaikoma vietoje, tuo tarpu pagrindinė EY audito mokymosi programa yra bendra visiems, visame pasaulyje veikiantiems padaliniais. Įgyvendindami ją, labiau patyrę specialistai vykdo mokymus ir darbo vietoje, padedančius žinias ir patirtį pritaikyti praktikoje.

Mokymai vykdomi per apdovanojimų pelniusią „Audito akademiją“, kurią sudaro el. mokymo moduliai „pagal poreikį“, interaktyvus modeliavimas klasėje arba virtualiai, tyrimai ir pagalba įsisavinant išmokus dalykus bei taikant juos praktikoje. Ją taip pat sudaro mokymosi programos, sukurtos reaguojant į apskaitos ir atskaitomybės standartų, nepriklausomumo ir profesinių standartų pokyčius, naujas technologijas bei kylančias praktikos problemas.

Tais atvejais, kai EYG įmonė narė atlieka finansinių ataskaitų, parengtų pagal TFAS, auditą ar peržiūrą, atitinkamiems komandos nariams skiriami TFAS akreditavimo kursai.

„EY Lietuva“ audito specialistai išklauso ne mažiau kaip 120 nuolatinio profesinio mokymo valandų per trejus metus, tarp jų apie kovą su kišinininkavimu ir pinigų plovimą. Be to, iš jų 40 % (48 valandos per trejus metus) turi būti skirtos techniniams dalykams, susijusiems su apskaita, auditu, profesine etika ir kokybės standartais pagal Lietuvos audito rūmų reikalavimus.

Žinios ir vidaus komunikacija

Mes suprantame, kaip svarbu, greta profesinio tobulinimosi ir veiklos valdymo, klientų užduotis atliekančioms komandoms suteikti naujausią informaciją, kuri padėtų joms vykdyti jų profesinius įsipareigojimus. EY daug investuoja į žinių ir ryšių tinklus, siekdama užtikrinti greitą informacijos sklaidą ir tokiu būdu padėti darbuotojams bendradarbiauti bei dalintis gerąja praktika. Tai tapo vis svarbiau, siekiant pašalinti naujausias rizikas, kilusias dėl pandemijos. Štai keletas iš mūsų iniciatyvų ir įrankių:

- EY *Atlas*, kurį sudaro vietiniai ir tarptautiniai apskaitos ir audito standartai bei aiškinamosios gairės;
- tokie leidiniai, kaip „Tarptautiniai bendrieji apskaitos principai“ (angl. *International GAAP*), *TFAS* naujienos ir paaiškinamosios finansinės ataskaitos;
- „Pasaulinės apskaitos ir audito žinios“ (angl. *Global Accounting and Auditing News*) – savaitraštis, apžvelgiantis pasaulinę užtikrinimo bei nepriklausomumo politiką ir procedūras, pateikiantis žinias iš standartus nustatančių institucijų, taip pat vidinius komentarus;
- praktikos pranešimai ir internetinės transliacijos įvairiais, pasaulinės svarbos ir tam tikroms šalims aktualiais klausimais, skirtos nuolat tobulinti įmonių narių užtikrinimo praktiką.

Veiklos valdymas

LEAD yra EY darbuotojų karjeros planavimo, raidos ir darbo vertinimo modulis, kuriame daugiausiai dėmesio skiriama nuolat teikiamiems atsiliepimams, padedantiems užtikrinti aukštesnės kokybės diskusijas. LEAD jungia darbuotojus su „NextWave“ strategija ir telkia dėmesį į ateitį. Jis yra skirtas padėti mūsų darbuotojams tobulintis ir siekti raidos visais jų darbo bendrovėje EY etapais. Asmeninėje duomenų valdymo sistemoje aiškiai ir suprantamai matyti darbuotojo darbo rezultatai EY lyderystės kontekste, suteikiama galimybė juos palyginti su kolegų darbo rezultatais.

Per metus gautas grįžtamasis ryšys yra apibendrinamas bei naudojamas kompensavimo ir atlygio programoje.

Reguliarūs pokalbiai su patyrusiais kolegomis, apie įvairias karjeros keliones, naujų technologijų taikymą, darbą naujose komandose ir mokymus padeda nustatyti tolesnio tobulėjimo galimybes bei įgyti į ateitį orientuotus įgūdžius.

COVID-19 poveikis

Perėjimas prie nuotolinio darbo COVID-19 pandemijos metu mūsų žmonėms sukėlė naujų iššūkių. Nuo gyvybingumo išlaikymo iki darbo virtualiose komandose, tapo labai svarbu greitai prisitaikyti prie pokyčių. Šios aplinkybės dar labiau išryškino poreikį maksimaliai išnaudoti turimas technologijas.

Nuolat teikiame patarimus siekiant padėti EY darbuotojams palaikyti ryšį ir susidomėjimą.

Pajamos ir užmokestis

Finansinė informacija

Pajamos atspindi nekonsoliduotąsias pajamas ir sąnaudas, įtrauktas į sąskaitas klientams, taip pat pajamas, susijusias su sąskaitomis kitoms EYG įmonėms narėms. Į šiame pranešime pateikiamų pajamų sumas įskaičiuotos pajamos iš audito ir ne audito klientų.

Pajamos pateiktos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 13-ojo straipsnio reikalavimus ir jas sudaro:

1. pajamos iš VIĮ ir įmonių, kurių patronuojanti įmonė yra VIĮ, metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų privalomų audito paslaugų;
2. pajamos iš teisės aktų numatyto kitų įmonių metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų audito paslaugų;
3. pajamos iš kitų leistinių ne audito paslaugų, teikiamų įmonėms, kurias audituoja teisės aktų numatytas auditorius ar audito įmonė;
4. pajamos iš ne audito paslaugų, teikiamų kitiems subjektams.

2021 m. birželio mėn. 30 d. pasibaigusio laikotarpio finansinė informacija, pateikiama milijonais eurų

Paslaugos	Pajamos	%
Privalomieji auditai ir tiesiogiai susijusios paslaugos, teikiamos VIĮ	1,972	7,4 %
Privalomieji auditai ir tiesiogiai susijusios paslaugos, teikiamos ne VIĮ	3,269	12,3 %
Ne audito paslaugos bendrovėms, kurių auditą atliekame	1,622	6,1 %
Ne audito paslaugos, teikiamos kitiems subjektams	19,719	74,2 %
Visos su „Ernst & Young Baltic“ UAB susijusios pajamos	26,582	100 %

Užmokestis partneriams

Kokybė yra EY verslo strategijos esmė ir pagrindinė veiklos valdymo sistemos sudedamoji dalis. „EY Lietuva“ partneriai ir kiti specialistai vertinami ir gauna užmokestį pagal kriterijus, tarp kurių yra konkretūs kokybės ir rizikos valdymo rodikliai, apimantys ir veiksmus, ir rezultatus.

Pasauliniai partnerių, vadovų, vykdančiųjų direktorių ir direktorių veiklos valdymo procesai yra taikomi visų EYG įmonių narių partneriams, bet kurioje pasaulio šalyje. Jie sustiprina verslo darbotvarkę, veiklos rezultatus susiedami su platesniais tikslais ir vertybėmis. Tai tęstiniai cikliški procesai, apimantys tikslų nustatymą, asmeninio tobulinimosi planavimą, veiklos rezultatų peržiūrą, pripažinimą ir apdovanojimą. Partnerių tikslų ir darbo rezultatų dokumentavimas yra kertinis vertinimo proceso akmuo. Partnerio tikslai privalo atspindėti įvairius pasaulinius prioritetus, tarp kurių yra ir kokybė.

EY politika draudžia vertinti pagrindinius audito užduočių partnerius bei kitus svarbius audito partnerius, dalyvaujančius vykdant užduotį, ir mokėti jiems atlygį už jų audito užsakavams suteiktas ne audito paslaugas. Tokiu būdu stiprinama mūsų partnerių profesinė prievolė užtikrinti mūsų nepriklausomumą ir objektyvumą. Tais atvejais, kai auditas atliekamas pagal 2014 m. balandžio mėn. 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/56/EB reikalavimus, EY draudžia vertinti ir mokėti atlygį bet kuriam partneriui ar specialistui, dalyvaujančiam projekte ar galinčiam daryti jam įtaką, jei toks projektas vykdomas ne audito paslaugų pardavimo jų klientams pagrindu. Tai leidžia tvirčiau užtikrinti, kad mūsų specialistai vykdytų įsipareigojimą išlikti nepriklausomais ir objektyviais.

Sukurti konkretūs kokybės ir rizikos valdymo matai, skirti atkreipti dėmesį į:

- techninės kompetencijos suteikimą;
- elgesiu ir požiūriu išreiškiamas EY vertybes;
- žinias bei lyderystę kokybės ir rizikos valdymo srityje;
- politikos ir procedūrų atitiktį;

- įstatymų, kitų teisės aktų ir profesinių pareigų vykdymą;
- EY paslaugų ženklo saugojimą ir stiprinimą.

Pagal EY partnerių užmokesčio filosofiją paskirstomas pagrįstai skirtingas užmokestis, priklausantis nuo nustatomo partnerio veiklos rezultaty, kaip tai numato *LEAD*. Partnerius kasmet vertina įmonės narės, atsižvelgdamos į jų pasiekimus teikiant kokybiškas paslaugas, vadovaujant darbuotojams, veiklos meistriškumą, lyderystę ir augimą rinkoje.

Mes taikome tokią vertinimo sistemą, kurioje partnerio bendras metų pabaigos įvertinimas visuomet būtų reikšmingai įtakotas įvertinimu pagal partnerio kokybės rodiklius.

Siekiant pripažinti skirtingas rinkos vertybes skirtingiems įgūdžiams ir vaidmenims, pritraukti ir išlaikyti produktyviai dirbančius asmenis, priimant sprendimą dėl bendro mūsų partnerių užmokesčio dydžio reikia atsižvelgti ir į tokius veiksnius, kaip:

- patirtis;
- vaidmuo ir atsakomybė;
- ilgalaikis potencialas.

Už kokybės standartų pažeidimus taikomos korekcinės priemonės, kurias sudaro atlygio pakeitimai, papildomi mokymai, priežiūra ar perkėlimas į kitas pareigas. Pasikartojantys pažeidimai arba ypač rimtas pažeidimas gali reikšti net atskyrimą nuo „EY Lietuva“.

Priedas Nr. 1: VIĮ audito klientai

„EY Lietuva“ VIĮ audito klientai

2021 m. birželio mėn. 30 d. pasibaigusiais finansiniais metais „EY Lietuva“ atliko privalomąjį auditą šiose VIĮ:

Šalies biržos sąrašuose esančios VIĮ:

APB „Apranga“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB „Ignitis grupė“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB „INTER RAO Lietuva“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB „Panevėžio statybos trestas“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB „Pieno žvaigždės“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB „Utenos trikotažas“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

Kitos VIĮ:

ERGO Life Insurance SE (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „GF bankas“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

Lietuvos centrinė kredito unija (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „Litesko“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „Orion Asset Management“ – investment entity
UAB „OMX Baltic Benchmark Fund“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „Orion Asset Management“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „Orion Asset Management“ – investment fund
„ZPR Global Equity Fund“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

AB SEB bankas (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1954–1960“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1961–1967“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1968–1974“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1975–1981“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1982–1988“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1989–1995“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 1996–2002“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – pensijų kaupimo fondas „SEB Turto išsaugojimo pensijų kaupimo fondas“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 18+“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 50+“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „SEB Investicijų valdymas“ – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas „SEB pensija 58+“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

UAB „Vilniaus vandenys“ (už finansinius metus, pasibaigusius 2020-12-31)

Priedas Nr. 2: EYG patvirtintos įmonės narės

▶ Patvirtintų EYG įmonių narių ES arba EEE valstybėse narėse sąrašas

2021 m. birželio mėn. 30 d. toliau nurodytos EYG įmonės narės turi teisę atlikti teisės aktų nustatytus finansinės atskaitomybės auditus ES arba EEE valstybėse narėse:

Valstybė narė	Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė
Austrija	Ernst & Young Wirtschaftspruefungsgesellschaft mbH
Belgija	EY Assurance Services SRL
	EY Bedrijfsrevisoren SRL EY Europe SCRL
Bulgarija	Ernst & Young Audit OOD
Kroatija	Ernst & Young d.o.o.
Kipras	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Čekija	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Danija	EY Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
	EY Net Source A/S
Estija	Ernst & Young Baltic AS
	Baltic Network OU
Suomija	Ernst & Young Oy
Prancūzija	Artois
	Auditex
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
Picarle et Associes	
Vokietija	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Valstybė narė	Teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Treuhand-Süd GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Graikija	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants SA
Vengrija	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Islandija	Ernst & Young ehf
Airija	Ernst & Young Chartered Accountants
Italija	EY S.p.A.
Latvija	Ernst & Young Baltic SIA
Lichtenšteinas	Ernst & Young AG, Basel
	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young AG, Vaduz
Lietuva	Ernst & Young Baltic UAB
Liuksemburgas	Compagnie de Révision S.A.
	Ernst & Young Luxembourg S.A.
	Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Olandija	Ernst & Young Accountants LLP
Norvegija	Ernst & Young AS
Lenkija	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o.
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt sp. z o.o.
Portugalija	Ernst & Young Audit & Associados - SROC, S.A.
Rumunija	Ernst & Young Assurance Services S.r.l.
	Ernst & Young Support Services SRL
Slovakija	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovėnija	Ernst & Young d.o.o.
Ispanija	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young, S.L.
Švedija	Ernst & Young AB

Šių EYG įmonių narių (bei Jungtinės Karalystės ir Gibraltaro iki Brexit pereinamojo laikotarpio pabaigos, pasibaigusio 2020 m. gruodžio mėn. 31 d.) bendra apyvarta iš teisės aktų numatyto metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų audito paslaugų 2021 m. birželio mėn. 30 d. pasibaigusiais metais sudarė apie 2.6 mlrd. eurų.

EY siekiame kurti veiksmingesnį pasaulį, padėti kurti ilgalaikę vertę klientams, darbuotojams ir bendruomenėms bei auginti pasitikėjimą kapitalo rinkomis.

Įvairialypės EY komandos daugiau kaip 150 šalių, naudodamos duomenis ir technologijas, suteikia pasitikėjimą per užtikrinimą ir padeda klientams augti, transformuotis ir veikti.

EY komandos, teikiančios audito ir kitas užtikrinimo paslaugas, konsultacijų, mokesčių, strategijos, sandorių, teisinės paslaugas, kelia įžvalgesnius klausimus, taip padeda atrasti naujus atsakymus ir galimybes.

Nuoroda į EY yra nuoroda į pasaulinę organizaciją, o taip pat gali būti nuoroda į vieną ar kelias „Ernst & Young Global Limited“ įmones nares, iš kurių kiekviena yra atskiras juridinis asmuo. „Ernst & Young Global Limited“ yra ribotos atsakomybės JK bendrovė, kuri neteikia paslaugų klientams. Informaciją, kaip EY renka ir naudoja asmens duomenis ir asmens teisių, kurias jie turi pagal duomenų apsaugos teisės aktus, aprašymą rasite ey.com/privacy. Daugiau informacijos apie mūsų organizaciją rasite ey.com.

© 2021 Ernst & Young Baltic UAB.
Visos teisės saugomos.

BMC Agency GA 151342597
EYG no. 006680-21Gbl
ED None

Ši medžiaga parengta tik bendrais informaciniais tikslais ir nėra skirta pasikliauti apskaitos, mokesčių, teisiniais ar kitais profesiniais patarimais. Dėl konkrečių patarimų, kreipkitės į savo konsultantus.

ey.com

EY - „Ernst & Young Global“ narė - yra profesinių paslaugų Baltijos šalyse lyderė. Daugiau nei 700 specialistų Baltijos šalyse vienijanti bendrovė teikia audito ir kitas užtikrinimo paslaugas, konsultacijų, mokesčių, apskaitos, strategijos, sandorių, teisinės paslaugas.